

Upravništvo: Ljubljana, Knaflejeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baumgartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Ponedeljska izdaja »Jutro« izdaja vsak ponedeljek zjutraj. — Naroča se posebej in velja po pošti prejemana Din 4.—, po raznašalcih dostavljena Din 5.— mesečno.
Uredništvo: Ljubljana: Knaflejeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Srbi v jugoslovenski fronti
Veličastna zmaga Jugoslovenske nacionalne stranke pri občinskih volitvah v moravski in vrbaski banovini — Popoln poraz združene opozicije

Beograd, 6. avgusta. p. Po sedmih letih so se danes v moravski in vrbaski banovini zopet vršile občinske volitve. Pomen teh volitev, ki so se vršile že po novem občinskem zakonu, sega dalek preko lokalnega okvira občinskih volitev, ker predstavljajo zmago jugoslovenske nacionalne politike baš v onem delu naše države, ki je jedro celokupnega političnega gibanja v Jugoslaviji. Volitve so se vršile docela svobodno, kar dokazuje že samo dejstvo, da so bile v obeh banovinah poleg kandidatnih list Jugoslov. nacionalne stranke vložene tudi kandidatne liste raznih drugih več ali manj opozicijskih skupin, ponekod pa je nastopila združena opozicija. Nikomur se ni ovirala agitacija in narod se je mogel torej docela svobodno opredeliti. Čeprav se niso znani celotni rezultati današnjih občinskih volitev, je vendar že po dosedaj znanih rezultatih dobila Jugoslovenska nacionalna stranka tako ogromno zmago, kakor je ni beležila doslej niti ena politična stranka ne v teh, ne v kateremkoli drugem kraju naše države. Naglasiti se mora tudi dejstvo, da je pri tej priliki vsedrjavna stranka prvič nastopila pod svojim novim imenom, ki ji ga je določil nedavni kongres in je tudi to nepobiten dokaz, da je srbsko ljudstvo likvidiralo vse spomine na stare čase in bivše politične grupacije ter se čvrsto oklenilo jugoslovenske nacionalne politike, ki je tako po novembrskih volitvah l. 1931. doživela z današnjimi občinskimi volitvami še večjo in še krepkejšo afirmacijo. Baš ona Srbija, na katero so se tako radi sklicevali opozicionarci, češ, da odklanjajo jugoslovensko politično linijo, je dala nepobiten dokaz, da so to samo še pogrešne domneve detroniziranih politikov. Najznačilnejši je pač primer v rojstnem kraju znanega radikalnega prvaka in

voditelja Ace Stanojevića v Knjaževcu, kjer je združena opozicija vseh bivših političnih skupin kljub vsem naporom daleko zaostala za Jugoslovensko nacionalno stranko.
Še večja udeležba kakor pri novembrskih volitvah

Beograd, 6. avgusta. Do 8. zvečer so bili po veliki večini že znani rezultati občinskih volitev v moravski in vrbaski banovini, za katere je vladalo v beograjskih političnih krogih največje zanimanje. Po vseh poročilih, ki prihajajo tako iz ene kakor iz druge banovine, je bila udeležba naravnost ogromna. V moravski banovini presega volilna udeležba celo manifestantno volilno udeležbo pri skupščinskih volitvah 8. novembra 1931. ter je daleko prekorajčila tudi volilno udeležbo pri zadnjih občinskih volitvah leta 1926. V moravski banovini je znašala volilna udeležba po zadnjih poročilih že 80 odstotkov, a tudi v vrbaski banovini je le malo manjša in znaša že nad 70 odstotkov. Čeprav je bilo skoraj v večini občin vložena samo ena kandidatna lista. V moravski banovini je zmagala JNS na vsej črti ter si je s tem prvič kot nova politična grupacija izvozila zmago, ki ji daje najboljšo garancijo za bodoče dele in uspehe. Niti v eni občini moravske banovine ni dosegla nobena opozicijska lista, ki jih je bilo 30, znatnejšega uspeha, kaj šele zmage. Ravno tako je tudi v vrbaski banovini, kjer je bilo 39 opozicijskih list, a tudi tam ni niti ena dosegla kakšnega pomembnejšega uspeha.

Rojstni kraj Ace Stanojevića obrnil hrbet bivšim voditeljem

Posebno značilna je zmaga JNS v Knjaževcu, to je v rojstnem mestu Ace Stanojevića, voditelja bivših radikalov. V Knjaževcu so se združile vse opozicijske skupine, kot vsi bivši radikali, bivši davi-

dovičevci in bivši zemljoradniki ter na peče vse sile, da bi si osvojile občino. Kljub temu, da združena opozicija proti mladi JNS ni štedila nobenih sredstev, je JNS zmagala na celī črti. Njena lista je dobila 40.418 glasov, združena opozicija pa samo 365, čeprav so spravili vse do zadnjega moža na volišče.

Vzorna disciplina pristašev JNS

Pri tem je treba še prav posebej poudariti veliko discipliniranost, ki so jo v obeh banovinah pokazali volilci JNS, in to tudi v občinah, kjer je bilo vloženi po več list JNS glede na razne lokalne in osebne prilike v posameznih občinah. Ugotoviti pa je treba, da so v vseh občinah, kjer so bile posamezne liste proglašene za oficijelne liste stranke, zmagale te liste na vsej črti. Važno je tudi dejstvo, da so vse liste JNS v posameznih občinah, kjer so nastopili pristaši JNS z več listami, bile sestavljene samo po lokalnih in osebnih vidikih, v nobenem primeru pa ne po bivši politični pripadnosti in so bile tako na vseh listah zastopane vse bivše politične grupe. Niti ene liste ni bilo, ki bi bila združevala samo pristaše kakšne bivše politične stranke, ki so vstopili v JNS.

Liste in volilci

V moravski banovini je vsega 771 občin s 331.377 volilnimi upravičenci. Pri skupščinskih volitvah leta 1931 je volilo 290.129 volilcev. Za občinske volitve je bilo vloženi 1576 kandidatnih list. Od tega je bilo 27 list neopredeljenih, 3 so pripadale Jugoslovenski narodni stranki, vse ostale pa Jugoslovenski nacionalni stranki.

V vrbaski banovini je bilo pri parlamentarnih volitvah novembra 1931 skupno 248.986 volilnih upravičencev, glasovalo pa jih je 167.190, to je 68,5 odst. Za občinske volitve je bilo volilnih upravičencev 251.579. Volitve so se vršile v 162 občinah, v katerih je bilo vloženi 291 kandidatnih list. Od tega jih je bilo 252 Jugoslovenske nacionalne stranke, 39 list pa je pripadalo raznim drugim skupinam.

Pariz, 6. avgusta. O potovanju dr. Dollfussa v Rim piše današnji »Temps«, da gre Dollfuss v Rim na izrečno željo Mussolinija. Prvi poset dr. Dollfussa v Rimu je veljal več ali manj Vatikanu, zaradi česar želi sedaj Mussolini, da bi dr. Dollfuss posebej posetil italijansko vlado. Dr. Dollfuss bo tej želji ugodil, čim bodo mednarodni dogodki dopuščali njegovo odsotnost z Dunaja.

Posebna policija proti hitlerjevem

Berlin, 6. avgusta. 6. Tukajšnja »Börsezeitung« objavlja vest iz Pariza, da je avstrijski zvezni kancelar dr. Dollfuss sporočil francoski vladi, da namerava organizirati posebno policijo za borbo proti narodnemu socializmu v Avstriji. Ta posebna policija bi štela 18.000 članov, ki bi bili vojaško organizirani ter bi tudi spadali pod vojno ministrstvo. Policija bi bila uniformirana in dobro oborožena. Po informacijah lista je francoska vlada obvestila v tej avstrijski nameri tudi italijansko in angleško vlado ter vlade držav Male antante, ki so vse pristale na ta načrt.

Roosevelt za mirno poravnavo

Washington, 6. avgusta. g. Predsednik Roosevelt je naslovil na vse delodajalce in delojemalce apel, v katerem jih poziva, naj ustavijo vse mezdne spore. Štiske in izprtja bi mogla ogroziti nove delovne in ezadne določbe. Predsednik se končno pridružuje pozivu raznih industrijskih in strokovnih voditeljev, v katerem se predlaga razsodišče za vse mezdne spore.

Po demarši v Berlinu

Nemci se delajo presenečene in zatrjujejo svojo nedolžnost — V Parizu so skeptični — Vsebina francoske in angleške note

Berlin, 6. avgusta. Včerajšnja demarša velesil v Berlinu je izzvala v nemški javnosti veliko presenečenje. Nemški listi namreč niso smeli ničesar poročati o dogodkih zadnjih dni, marveč so objavljali samo napade na avstrijsko vlado ter ji očitali, da po nedolžnem preganjanju narodne socialiste v Avstriji. Šele včeraj so objavili nemški listi prve vesti, da pripravljajo velesile intervencijo pri nemški vladi. Vsi listi se delajo nevedne, češ da nihče ne vidi pravega vzroka za ta korak. Predvsem pa listi, očividno po naročilu, branijo vlado, češ da bi morala Avstrija najprvo dokazati, da so leta, ki so trošila po Avstriji letake proti Dollfussovemu režimu, res iz Nemčije, pa tudi, če se ta dokaz posreči, se s tem ni rečeno, da je odgovorna nemška vlada, če je kak pilot med poletom spremenil smer ali letel preko meje. Na pobudo vlade je imela včeraj nemška letalska zveza posebno sejo, na kateri se je bavila s tem vprašanjem ter je nato objavila izjavo, v kateri ugotavlja, da nemški letalci spoštujejo mednarodne določbe ter da se bo odslej še strožje pazilo na to. Kak odgovor bo dala nemška vlada na demarše velesil, za enkrat še ni znano.

Pariz, 6. avgusta. AA. Iz Berlina poročajo: Danes se je vršil velik defile na Tempelhoferkem polju, nekdanjem vezbaljskem cesarske armade. 180.000 mož hitlerjevske milice, rekrutirane izključno v Berlinu in v provinci Brandenburga, je defiliralo pred šefom generalnega štaba rasističnih čet stotnikom Roehmom, ki je prisostvoval defileju na konju, obdan od častnikov. Na čelu defileja so nosili častne prepore, ki so se odlikovali v hitlerjevskih bojih za nacionalno revolucijo, takoj za njimi je pa korakalo okoli šestdeset mož v rjavih jopičih z jeklenimi čeladami in karabinkami, ki jih je vodil častnik z golo sabljo. Občinstva je bilo razmeroma malo, ker je bilo treba plačati vstopnino. Med kakimi 10.000 gledalci je bilo le malo ljudi iz ljudstva; največ je bilo meščanov in radovednežev ter častnikov. Zastopana je bila tudi vlada in diplomatski zbor.

Mussolini vabi tudi Dollfussa v Rim

Dunaj, 6. avgusta. »Freie Presse« poroča, da bo zvezni kancelar dr. Dollfuss v bližnjih dneh odpotoval v Rim. List doda, da gre za izpolnitev želje Mussolinija, ki bi se znova rad sestal z dr. Dollfussom, da se pogovorita o aktualnih problemih.

Ostra japonska demarša v Washingtonu

Japonska in Amerika si medsebojno očitata kršenje pomorskega sporazuma in prekomerno oboroževanje

London, 6. avgusta. 6. »Daily Express« poroča iz Washingtona, da je japonski poslanik izvršil ostro demaršo zaradi ameriškega programa za nove gradnje vojnih ladij. Japonski poslanik je izročil zastopniku ameriškega državnega tajništva za zunanje zadeve noto, v kateri se poudarja, da pomeni ameriški pomorski program nevarnost nove vojne in grožnja Japonski. Sedanja gospodarska situacija na svetu je taka, da pomeni ameriški program za nove gradnje vojnih ladij pravi finančni samoraz. Če Zedinjene države ne bodo izpremenile svoje politike napram Japonski, bo Japonska prisiljena, da skliče v sporazumu z Anglijo novo konferenco za revizijo sporazuma o pomorskem oboroževanju, kakor je bil sklenjen v Washingtonu leta 1922, odnosno v Londonu leta 1930. Nota zaključuje z ugotovitvijo, da predstavlja ameriški program začetek novega tekmovanja v pomorskem oboroževanju na Tihem in Atlantskem oce-

anu. »Daily Express« dodaja, da so poročila o poslednjih dogodkih v Tokiu in Washingtonu v zvezi s pomorskim oboroževanjem izzvala v Londonu silno vznemirjenje.

Tajna pogodba med Kitajsko in Ameriko?

Pariz, 6. avgusta. Iz Tokia poročajo, da je največji in najbolj razširjeni japonski list »Asahi« objavil popolno vsebino tajne pogodbe, ki je bila nedavno sklenjena med Zedinjenimi državami in Kitajsko. Po tej pogodbi so se Zedinjene države obvezale, dati Kitajski posojilo v višini 400 milijonov dolarjev. Za to vsoto bi Kitajska poročila v Ameriki 835 vojnih in pomorskih letal. Vsa ta letala bi morala biti izročena Kitajski v začetku l. 1936. Razen tega bi dobila Kitajska posojilo za zgradbo štirih modernih letališč, kojih zgradbo so že pričeli. Kitajske pilote bi vzgojili ameriški instruktorji.

Ureditev inozemskih dolgov

S podaljšanjem amortizacijske dobe in znižanjem obrestne mere ter delno odgoditvijo plačil se bo finančni položaj države znatno okreplil — Letni prihranek znaša 1261 milijonov francoskih frankov

Beograd, 6. avgusta. p. O novi ureditvi državnih dolgov v inozemstvu je bil sinoči objavljen naslednji komuniké:

V mesecu oktobru lanskega leta je naša država prenehala izpolnjevati obrestno in amortizacijsko službo v inozemstvu. Da je prišlo do tega, je bila na eni strani vzrok splošna gospodarska kriza, ki je utesnila volumen mednarodne trgovine in onemogočila svobodni izvoz naših pridelkov ter njihovo vnovečevanje po normalnih cenah, na drugi strani pa ukinitve reparacijskih plačil Nemčije, ki se je izvršila že meseca julija 1931 in spričo katere je izgubila naša država presežni prihodek letno okrog 450.000.000 Din v gotovini.

Pod vplivom takih nepovoljnih prilik se je zmanjšal tudi prihod tujih deviz, s čimer je bilo dosedanje ravnotežje naše plačilne bilance zelo omajano. Da se to ravnotežje vzpostavi in ustvari zdrava denarna situacija v državi, je bilo potrebno ukreniti vse, da bi se odtok tujih plačilnih sredstev iz države zmanjšal in dovedel na najnižji minimum. Z ozirom na to, da so plačila za državne dolgove v inozemstvu predstavljala glavno in največjo postavko naše plačilne bilance na strani njenih pasiv, je bila vlada prisiljena, poleg drugih potrebnih odredb začasno ukiniti tudi ta plačila v devizah. Pri tem pa se še zavedala svojih dolžniških obveznosti, s tudi potrebe, da se ohrani državni kredit v inozemstvu. Vlada si je zaradi tega zastavila nalogo, da se za take ukrepe sporazume s svojimi upniki ter da z njimi doseže sporazum, ki bi v zadostni meri vpošteval začasno oslabitev plačilne sposobnosti v inozemskih devizah.

Pogajanja v to svrhu so trajala spričo delikatnosti predmeta in zamotanosti celokupnega problema več mesecev, a so se pred kratkim z uspehom zaključila. V smislu doseženih sporazumov so se uredili vsi državni dolgovi v inozemstvu na osnovi fundinga s triletno konsolidacijo, popolno ukinitvijo amortizacije za enako dobo in z možnostjo plačila v kuponih, glasčilih se na interne daniarje, katerih uporaba pa so je uredila s pravilnikom o prometu z devizami in valutami. Sporazumi, ki se nanašajo na naše dolgove v inozemstvu, se morejo deliti v štiri skupine:

1. Sporazumi z zastopniki francoskih imetnikov naših obveznic, doseženi na osnovi protokola z dne 9. marca t. l. Ti sporazumi se nanašajo na vsa državna posojila in posojila uprave fondov, izdana v Franciji pred in po vojni. Francoskim imetnikom naših obveznic so se pridružili imetniki naših obveznic iz drugih držav, predvsem onih, v katerih so bile izdane posebne tranše našega stabilizacijskega posojila iz l. 1931 in sicer Češkoslovaška, Švica, Nizozemska in Švedska, kakor tudi Anglija za črnogorsko šodstotno posojilo iz l. 1909 in za angleško tranšo šodstotnega posojila iz l. 1895. Kuponi, ki dosepejo po teh sporazumih med 14. oktobrom 1932 in 14. oktobrom 1935, se bodo plačali: 10 odstotkov njihove vrednosti v gotovini,

to je v devizah, ostalih 90 odstotkov pa potom novih državnih dolgoročnih obveznic, ki se bodo obrestovale po 5 odstotkov na leto in amortizirale v 25 letih. Po teh sporazumih bo plačala naša država 10 odstotkov na račun davkov na nominalno vrednost novih akcij in 2 odstotka na račun emisijske takse onim državam, v katerih ti davki in takse obstojajo.

2. Sporazumi z ameriškim imeteljem naših Blairovih in Selligmanovih obligacij. Ti sporazumi so slični s prej omenjenimi sporazumi s francoskimi upniki. Tudi v njihovem primeru se bodo kuponu, ki dosepejo v dobi od l. 1932 do l. 1935, plačali: 10 odstotkov v devizah, ostanek pa v novih 5-odstotnih obligacijah, ki se bodo amortizirale v 24 letih. Po teh sporazumih pa naša država ne bo plačala ne davka na nove akcije, niti emisijske takse, ker v Ameriki ne obstojata. Posebej pa je treba pri tem omeniti, da je iz novih sporazumov z ameriškim upniki na osnovi ameriškega zakona o opustitvi zlate valute izpadla zlata klavzula, po kateri bi bilo treba plačati kupone v zlatu. Tako se bo v bodoče služba glede dolarskih emisij vršila v papirnatih dolarjih. Zaradi prvega ameriškega deviz se bo znižal celokupni znesek naših dolarskih obveznic za okrog 33 odstotkov.

3. Sporazum s švicarskimi imetniki naših obveznic, in sicer obligacij posojila Državne hipotekarne banke doleča, da se bodo kuponu, ki dosepejo v času od 14. oktobra 1932 do 14. oktobra 1935 plačevali: 10 odstotkov v devizah, 90 odstotkov pa z novimi šodstotnimi obveznicami, ki se bodo amortizirale v 15 letih. Pri tem sporazumu je bil amortizacijski rok skrajšan zato, ker bi se moralo prvotno posojilo amortizirati v 12 letih in se amortizacija ni dodela ukinitja za dobo treh let ter se je tudi rok prvotnega posojila podaljšal za 5, odnosno 6 let.

4. Sporazumi za regulacijo črnogorskih šodstotnih bonov iz l. 1911 in 7šodstotnih državnih bonov za odkup vzhodnih železnic. V obeh primerih je bila obrestna mera znižana na 5 odstotkov, kar odgovarja normalni ceni kredita v finančno zdravih državah. Rok odplačila se je podaljšal za dobo 10 let, čeprav bi se bile morale obveznice obeh posojil do kraja izplačati že tekom lanskega in tekočega leta.

Vsi ti navedeni sporazumi obsegajo skoraj vsa naša državna in druga konsolidirana posojila, katerih obrestna in amortizacijska služba je zahtevala od našega državnega proračuna letno okrog 465 milijonov francoskih frankov ali za dobo treh let okrog 1 milijarde 395 milijonov frankov. Z novimi sporazumi se ta plačanja znižajo na 52 milijonov francoskih frankov za prvo leto, na 45 milijonov za drugo in na 56 milijonov francoskih frankov za tretje leto. Po odbitku kupona bo naša država v dobi treh let, računajoč od 14. oktobra 1932 dalje prihranila približno 1.261 milijonov francoskih frankov, kar je vsekar velikega pomena za normalizacijo denarne finančne situacije v državi.

Mussolini za samoodločbo narodov — izven Italije

Mussolinijevi načrti glede Podkarpatske Rusije — Čehi zahtevajo najprvo samoodločbo za Julijsko Krajino

Praga, 6. avgusta. r. Budimpeštanski »Magyar Ország« objavlja senzacionalen članek iz Rima, po katerem je Mussolini sporočil madžarskemu ministrskemu predsedniku Gömbösu o priliki njegovega poseta v Rimu, da je Francija pripravljena opustiti svoj dosedanj oster odpor proti avstro-madžarskemu zblizanju. Avstro-madžarski blok bi se mogel s skupino Male antante pogajati glede gospodarskega zblizanja v Podunavju. Mussolini je tudi obljubil, da se bo v najkrajšem času, najkasneje po končanih francosko-italijanskih pogajanjih, na podlagi pakta četvorice razpravljal tudi sicer ne o reviziji mirovnihih pogodb, temveč o načinu izvedbe trianonske mirovne pogodbe. Prva točka njegovega načrta bi bilo glasovanje v Podkarpatski Rusiji. Tamošnji narod naj sam odloči, ali hoče še dalje ostati v Češkoslovaški, ali na zopet vrniti k Madžarski. V tej obliki bi se ta načrt odrazil tudi od Poljske, ki ima željo, da ima z Madžarsko skupne meje preko Podkarpatske Rusije. Nadaljnji korak bi bil dosežen na podlagi Millerandove okvirne note s takozvano Rothermerjevo črto.

narodov, ki ga hoče uveljaviti za Podkarpatsko Rusijo. Iskrenost svoje politike naj dokaže s plebiscitom v Julijski Krajini in na Južnem Tirolskem, kjer naj donosi, da tamošnje prebivalstvo samo odloči, ali hoče še nadalje ostati pod Italijo ali ne. Šele potem, ko bo tam izveden plebiscit, bo mogoče govoriti o sličnem postopanju drugod. Dokler pa milijonske narodne manjšine v Italiji nimajo niti pravice, raziti svoji materni jezik, tako dolgo Mussolini nima nobene pravice, odločati o usodi narodnih manjšin drugod, najmanj ne v Podkarpatski Rusiji, ki je bila svedovsko nasilno podjarmljena od Madžarov in ki je prav tako imela madžarskega porekla, kakor so Jugoslovanci v Julijski Krajini italijanskega.

Servaziju je postalo na Reki prevroč

Reka, 6. avgusta. 6. Pretekli teden se je v ulici Canova ustavil tovorni avto tržniške spedičijske družbe Exner, natovoren mnogo pohištva in ga odvažal proti Trstu. Pohištvo je last profesorja Servazija, emigranta in izdajice ter čezno roka romarstva Pavla in drugih. Servazij se je preselil v Trst, kjer so si tako zvali škratniki ustajali usoditi svojo garnituro. V Trstu jih je okrog 30.

Ljubljana za naše morje

Zelo učinkovita prireditev Jadranskega dne v Ljubljani

Ljubljana, 6. avgusta.

Včeraj in danes je ljubljanska podružnica Jadranske straže slavila svoj jadranski dan. Prireditev je bila preprosta, toda priručna in domiselno organizirana in je v aranžmaju predsednika g. Pogačnika, generalnega tajnika TPD, v polni meri dosegla svoj uspeh. Zanimanje za Jadransko morje in zavest, da mora naš narod čuvati to svojo najdražjo mejo z vso silo, sta v našem občinstvu tako živa, da ju ni treba dramatično s kakšnimi globokimi in patetičnimi argumenti. Jadranski dan je imel samo namen, da še tesneje zbere okrog sebe svojo že dokaj številno družino in da morda pritegne v svojo sredo še nekaj dobrih ljudi, ki so doslej stali ob strani, misleč, da lahko prispevajo svoj narodni delež za ljubezen do morja in za našo obrambo kar na svojo roko. Jedro naše JS sestavljajo predvsem bivši mornarji, ki jih je tudi med Slovenci, odkar živimo v svobodni Jugoslaviji, vsako leto več. Samo v Ljubljani imamo okrog 200 doslužbenih mornarjev. Okrog tega jedra pa se zbira v JS tudi lepo število vseh onih, ki se zavedajo, da mora naša skrb za Jadransko rasti iz dneva v dan.

Prireditve so se pričele včeraj popoldne z duhovitim reklamnim uvodom. Ves popoldan sta se po ulicah mesta, kakor po kanalih med otoki prevajali

oklopna ladja in podmornica,

ki so ju po zamisli g. Kušarja zgradili člani mornarskega oddelka JS. Oklopnici in njeni posadki je poveljeval g. Kušar, podmornici pa g. Potočnik. Obe čudoviti prikazni sta na ljubljanskih ulicah vzbujali ves popoldan največje zanimanje občinstva. Glavna atrakcija je bila odigrava ob tritretu na 7. na Aleksandrovi cesti med pošto in Narodnim domom, kjer je prišlo do pravega bojnega spopada med obema.

V bitko je posegel tudi zrakovlov,

ki ga je pilotiral predsednik ljubljanskega Aerokluba g. Rado Hribar. Med tem ko se je na bombardma zbrala na ulicah množica občinstva, ki je pričakovala, da bo tudi aeroplan iz zraka vrzel nekaj bobnečih bomb, pa so se na veliko začudenje vsipali iz zraka drobnji letaki, ki so opozarjali na Jadranski dan. Boji originalne reklame si doslej v Ljubljani še ni izmislilo nobeno drugo društvo.

Zvečer se je na vrtu restavracije Zvezde vršil

prijeten družabni večer,

ki so se ga razen skoraj vseh odbornikov občinskega in krajevnega odbora JS ter številnega narodnega občinstva udeležili tudi general Popović, komandant žandarmerije polkovnik Tartaglia in podpolkovnik Novak, konzul CSR inž. Ševčik z gospo, podžupan prof. Jarc, sreski načelnik g. Znidarič z gospo, senator dr. Rožič z gospo, direktor trgovske akademije g. dr. Pirjevec, prof. Marjanovič za Profesorsko društvo in za državno učiteljsko, g. Cotar za »Soča«, g. Rodič za »Krk« in še mnogi drugi zastopniki. Večer je potekel prav animirano. Neizogibno sta sodelovala tudi oklopnica in podmornica z bombardmentom in iluminacijami, ki so privabljale zmerom večje množice občinstva, tako da jim ni bilo več mogoče najti mesta.

Danes so se jadranske svečanosti nadaljevale.

Dopoldanski koncert v Zvezdi

je spravljal na noge ne samo ves center mesta, temveč je privabil od daleč tudi vso periferijo. Z duhovito, nevsljivo, skoraj bi rekli breztendenčno propagando je JS dosegla mnogo več za svoj namen kakor bi s kakšnim drugim vsiljivim načinom.

Ljubljanska in mariborska nedelja

Ljubljana, 6. avgusta.

Po dveh zaporednih deževnih nedeljah se nas je vreme danes usmislilo. Zato je staro in mlado odšlo v naravo, največ seveda h kopanju.

Nesreče.

Kopanje bi pa kmalu zahtevalo življenjsko žrtev. Na Špiči je skakal v Ljubljano brezposelni trgovski pomočnik Vinko Dujmovič, star 25 let in doma iz Baške. Skočil je na glavo in si na skalah prebil lobanjo. Morali so na pomoč poklicati reševalce in ga je reševalni avtomobil prepeljal v bolnišnico. Z Viča so prepeljali v bolnico tesarskega pomočnika Albina Križnika, ki je tako nerodno udaril po šipi, da si je prerezal žile na rokah.

Pri gasilskih vajah v Šiški se je ponesrečil 27 letni slikarski pomočnik Fran Anderlič. Pri gasilski vaji je plezal po vrvi ter je nadel z višine 6 metrov. Najbrže je dobil notranje poškodbe, zaradi česar so ga prepeljali v bolnico.

Zabavne prireditve.

V mestu je bilo tudi več zabavnih prireditev. Tako je bila domača veselica pri Marenčetu na Dolenski cesti, kjer se je prvič uveljavilo Sentjakobsko pevsko društvo, ki je imelo prvi javni nastop. Živahno je bilo pri Marenčetu zlasti v večernih urah, ko so se vračale množice kopalcev in izletnikov domov. Olepševalno društvo »Rožne doline« proslavilo svojo 35letnico z večjo domačo veselico, ki je bila polno obiskana. Društvo, ki skrbi za olepšavo lepe Rožne doline, gre za njegov trud ves priznanje.

Nabiralni dan za rudarje.

Sokol je priredil danes nabiralni dan za bedne trboveljske rudarje. Čeprav živimo v hudihi časih, so se Ljubljanci v precejšnjem številu odzvali plemenitemu pozivu Sokola.

Maribor, 6. avgusta.

Maribor je zaživel danes skoroda vsemestno življenje, k čemur so mnogo pripomogle razne sporadne prireditve Mariborskega tedna med drugim kongres plinarn in vodarn, beneška noč na gradu, sinočnja in danes-

Danes popoldne pa so se na Ljubljani sredi Barja odigrale zanimive veslaške tekme,

ki so zgovorno izpričale, da je tudi med ljubljancem mnogo dobrih pomorščakov, čeprav so precej kilometrov od morja doma. Pri tekmah, ki so potekle prav živahno in skoraj ostro, so zmagali: Enojke v prvi skupini Perše in Grm (čas 12:39), v drugi skupini Božič in Klemenc (15:29); dvojke v prvi skupini Inkret, Mandič, Pirnat (najboljši čas, 9:35), v drugi skupini Müller, Knapič, Bevc (10:09); sandolina Uliamec (21:25). Zmagovalcem je predsednik g. Pogačnik takoj na bregu razdelil lepe plakete kot nagrado ter je v kratkem nagovoru izrekal zahvalo podpredsedniku Veslaške zveze g. Vilarju, ki je spretno vodil tekme, nadežju vsem, ki so pri lepi prireditvi sodelovali in vsem, ki stoje JS pri njenem delu ob strani. Zlasti pa je naše bivše mornarje pozival, da se tesno oklenejo JS in da so vsaki hip pripravljeni na obrambo našega morja.

Z Ljubljance se je nato pomikal

sprovod

do Mokarja z godbo »Sloge« na čelu. Tu se je na domačosten način razgibala prijetna ljudska zabava. Do noči so avtomobilski prevozniki dovažali iz mesta novih gostov na prijazni vrst sredi ravnega Barja, tako da je bila neprestano stiska za prostor.

Jadranski dan je v gmotnem in propagandnem oziru uspel nad vsako pričakovanje.

Beneška noč na Ljubljani

Snoči je priredila »Krk« v kopaljšču na Ljubljani cvetlični korzo in beneško noč, združeno z veliko veselico. Prireditve se je stajno posrečila. Kopaljšče je bilo že popoldne gosto zasedeno, zvečer pa so začele prihajati velike množice ki so zasedle tudi obrežje nasproti kopaljšču. Več tisoč ljudi se je zbralo tudi na Špiči in na Trnovskem pristanu. Tam je bilo zbrano menda vse Trnovo.

Malo prej, okoli pol 6., preden se je pripeljala iz Trnovskega pristanišča v velikem čolnu kopaljšča godba na kopaljšču na Ljubljano, je letalo našega Aerokluba večkrat obkrožilo kopaljšče in vslobo nanj kakor tudi na Trnovo in Prule več tisoč letakov, v katerih sta opozarjali Jadranska Straža in »Krk« na svoji prireditvi Jadranskega dne.

Kmalu po otvoritvi veselice se je pričelo na Ljubljani pomeniranje za cvetlični korzo lepo okrašenih čolnov. Tekmovalo je 13 čolnov. Nagrade so prejeli: I. nagrada, darilo predsednika »Krk«, dr. Perka, Križ Franc, uradnik direkt. drž. železnice, za čoln št. 13, II. nagrada, darilo tvrde Magdič, Ljubljanski športni klub za čoln št. 25, III. nagrada, darilo »Krk«, Lampič Ivan, ključavničar, za čoln št. 8. Poleg teh čolnov so se odlikovali še čoln št. 11, 20 in 5.

Največ gledalcev je seveda privabila beneška noč s tekmovanjem za najlepše razsvetljen čoln. Tega tekmovalja se je udeležilo 19 čolnov. Razsvetljeni čolnov pa je bilo mnogo več, le da niso tekmovali. Seveda so bili tudi vsi drugi čolni, kolikor jih je na Ljubljani na vodi. Nagrade so prejeli: I. nagrada, darilo »Krk« in tovarne »Dekor«, Lampič Ivan, ključavničar, za čoln št. 8 (303 glasovi), II. nagrada, darilo tvrde Samec, Pavšič Albin, magistratni uradnik, za čoln št. 33, III. nagrada, darilo »Krk«, za Markič Slavko, trg. poslovođa, za čoln št. 2. Ta čoln je bil nedvomno najlepši — res v ponos vrlim Trnovčanom. Odlikovali so se tudi čoln št. 3, 5, 7, 13, 20 in 57.

Tekmovanje za nagrade je bilo zelo ostro. Za glasovi prvih treh čolnov niso dosti zaostajali drugi čoln. Pogled na obilno z lampijoni razsvetljene čolne in na nekatero obrežje hiše kakor na Jurmanovo vilo je bil izredno lep.

na borba za tekoatletsko prvenstvo Slovenije, propagandne lahkoatletske prireditve na Mariborskem otoku, ki jim je danes popoldne prisostvovalo mnogo ljudstva, zlasti kopalcev, ki jih je na otoku kar megolelo, in veslaške tekme na Dravi, ki jih je priredil danes agilni študentski športni klub.

V soboto je zabeležilo vseh 13 krasno urejenih razstav v prostorih v Cankarjevi ulici

prav lep obisk.

Zvečer je oživel naš mladi prater z vrtljakmi, streljichi in množestvimi vinskih in pivskih paviljoni. Občinstva, med katerimi je bilo mnogo tujih obrazov, je bilo toliko, da skoraj ni bilo več mogoče dobiti kakega skromnega prostoračka pri mizi. Veliko vrvenje je vladalo tudi na prostornem plesišču. Potrebno bo postaviti še nekaj paviljonov za jedila, ker je sinoči v zapoznelih večernih urah znanjalo vseh prizgizkov. Prav tako je nujno potrebno postaviti poseben paviljon za prodajo tobačnih izdelkov.

Danes čez dan ni bilo navala zunanega občinstva in Mariborčanov, čeprav obisk ni bil slab. Glavni vzrok je pač v tem da je bilo več vzporednih prireditev. Na severno mejo, na Ostri vrh k Sv. Duhu, je odšlo tudi mnogo članov mariborskih nacionalnih in kulturnih društev.

Mnogo občinstva so pritegnile naše tudi Ruše, ker je tamošnji Sokol priredil na znatno povečanem letnem telovadišču na prostem predstavo. Izšli so navdse dovršeno »Rokovnjače«, v čisto novi dramatični, da se vsa poglavja izvajajo v tri dele in so s tem odpravljani mučni dolgi odmor. Nova scenerija je tudi pripomogla, da so nudili »Rokovnjače« izredno umetniški užitek.

Policija ni imela dela in je aretirala samo dve osebi. Na reševalni postaji so danes tudi počivali. Dopoldne so pripeljali 60letno zasebnico Marjo Lehmanovo iz Sodne ulice, ki se je zgrudila, zadeta od kapl, na Glavnem trgu.

Popoldne je bila na novem delu Glavnega trga precej dobro obiskana

tombola tukajšnjega reševalnega in gasilnega društva

prav čednimi dobitki. Vendar je bilo opaziti sledove krize, ker društvo ni doseglo pričakovanih dohodkov.

Nastop Sokola v Štepanji vasi

Ljubljana, 6. avgusta.

Kakor vsa druga leta, je priredil tudi letošnji Štepanjski Sokol, ki spada med naša marljiva društva, svoj letni javni nastop na lastnem telovadišču pred Sokolskim domom. Čeprav je bilo mnogo drugih prireditev, je današnji nastop Sokola v Štepanji vasi privabil precej občinstva. Pri javni telovadbi so nastopili vsi oddelki z zletnimi in drugimi vajami in treba je priznati, da je bil nastop vseh prav dober. Pri orodni telovadbi so sodelovali tudi člani Sokola I. Na prireditvi je svirala godba Sokola I. Javnega nastopa so se udeležili kot zastopniki župe brat inž. Kokal in brat Roš, predstavniki sokolskih društev Ljubljana I, II in IV, Moste in od D. M. v Polju. Za uspeh gre zaslužnemu starosti bratu Slani in vrlim njegovim sodelavcem ves priznanje. Po telovadbi se je razvila prijetna zabava.

Odkritje spominske plošče dr. Iv. Oražnu v Kostanjevici

Kostanjevica ob Krki, 6. avg.

Kostanjevica je imela danes svoj sokolski praznik. Proslavila je 25letnico obstoja domačega Sokola, obenem pa je bila danes odkrita spominska plošča prvemu starosti Jugoslovenskega Sokola dr. Ivanu Oražnu na pokojnikovi rojstni hiši. Uvod v svečanosti je bil že snoči z uspešno baklado in lepo uprizorjeno beneško nočjo na Krki. Spominska plošča je bila odkrita danes dopoldne ob 11. Svečanost je otvoril starosta domačega Sokola br. Valentin Uršič. Otvoritveni nagovor je imel prvi podstarosta SKJ br. Engelbert Gangl. Govorili so še drugi, med njimi tudi zastopnik Nj. Vel. kralja polkovnik g. Mihajlo Golubović, komandant 39. p. n. iz Celja. Napis na plošči je naslednji: »Tukaj se je rodil 9. februarja l. 1869. brat dr. Ivan Oražen, prvi starosta Jugoslovenskega Sokola.«

Popoldne se je vršila telovadba, ki se je udeležilo 300 Sokolov raznih edinic. Obširnejše poročilo sledi.

Biserna maša nadškofa dr. Jegliča v rojstni vasi

Begunje, 6. avgusta.

Nadškof g. dr. Jeglič je danes v župni cerkvi svoje rojstne vasi v Begunjah obnovil svojo biserno mašo, ki jo je daroval že zadnjo nedeljo na Stadionu. V Begunje je dospel v soboto zvečer. Na Lescah so mu rojaki in narodnih nošah in na konjih priredili lep sprejem. Enak sprejem pa tudi v Begunjah, ki so bile okrašene z mlaji in napisi. Davi je dospel v Begunje tudi škof g. dr. Rožman s kanonikom g. dr. Svetino in trnovskim župnikom pisateljem g. Finžgarjem. V Begunjah se je k biserni maši zbralo mnogo vernikov tudi iz sosednih krajev. Pred biserno mašo je imel g. nadškof pridigo o božji previdnosti. Svečanosti se je udeležilo tudi precej duhovščine iz radovljiške dekanije z dekanom g. Faturjem na čelu. V terek odpotuje g. nadškof na Brezje.

Financiranje izvoza

Beograd, 6. avgusta. p. Deputacija izvoznikovskoga udruženja je včeraj posetila guvernerja Narodne banke g. Ignjata Bajlonija in mu obrazložila potrebo izvoznikov ob nastopajoči izvojni sezoni. Proč. la ga je, naj vpliva pri Narodni banki, da bo dovolila ašim izvoznikom potrebne kredite, brez katerih si ni mogoče misliti, da bi mogli spraviti presežek naših pridelkov na inozemska tržišča. Deputacija je posetila tudi trgovskega in finančnega ministra ter tudi njima obrazložila želje izvoznikov in ju prosila, naj po sredujeta pri Narodni banki za potrebne kredite.

Zahteve železničarjev

Beograd, 6. avgusta. Danes se je vršila plenarna seja širše uprave Udruženja nacionalnih železničarjev in brodarjev. Udeležili so se vsi člani širše uprave, ki so večinoma že včeraj prispeli v Beograd. Na dnevnem redu so bila predvsem vprašanja, ki se nanašajo na materialni in socialni položaj nameščencev državnih prometnih ustanov. Posebno obširno se je razpravljalo o položaju železniških delavcev ter je bila sprejeta resolucija, s katero se zahteva ukinitev odloka generalne direkcije, po katerem je bil uveden 60urni delovni čas. Resolucija zahteva da se ureditve nagrad za nadure in prosil, naj se ne ukinejo železniške ugodnosti za rodbine železniških nameščencev. Resolucija bo jutri posebna komisija izročila prometnemu ministru. Na seji je bila doletena tudi delegacija jugoslovenskih železničarjev za veslovenski kongres, ki bo letos v Varšavi. Seji je prisostvoval tudi tajnik Slovenske zveze narodnih železničarjev g. Otokar Javornički, ki potuje iz Beograda v Prago.

Povratak v stare sisteme

Lyon, 6. avgusta. č. Tukajšnji socialno demokratski organ »Le Democrat« je objavil članek bivšega ministrskega predsednika Herriota, ki ga je napisal pred svojim odhodom v Rusijo. V članku zagovarja, da se svet spet vrne k sistemu regionalnih političnih in gospodarskih pogodb. Primer za to novo mednarodno politično smer je pakt o sodelovanju štirih velesil. Herriot v drugem delu svojega članka ostro kritizira zadržanje nekaterih francoskih političnih krogov in njihove žaljive izjave proti Ameriki in drugim velesilam.

Francoski preokoceanski polet uspel

Le Bourget, 6. avgusta. Ob 13.15 je bilo letalo Codosa in Rossija kakih 150 km zapadno od Ouessanta. Letalca sta brezlično javila, da je na krovu vse v redu. Ob 13.32 po Greenwihu sta letalca javila, da letita v bližini francoske obale. Spročila sta, da sta morala ves čas, kar sta bila nad Atlantikom, leteti v oblakih. Vremenske prilike so bile skrajno neugodne. Letalca bosta ta, koj po pristanku v Parizu nadaljevala polet preko Dunaja v Perzijo.

Visoka kuma sokolskemu praporu v Bohinju

Bohinjska Bistrica, 6. avgusta. Vsa preudovita Bohinjska dolina s svojim središčem Bohinjsko Bistrico na čelu je praznovala danes izredno svečano slavo. Kakor začarano kraljestvo vil se je razgalil že sinoči, a posebno danes ves Bohinjski kot s svojimi ponosnimi prebivalci, z njimi vred pa si je nadela praznično lice tudi naroda, prelepa v svoji pestrosti, preprosta v svoji domačnosti in gigantska v svoji veličini.

Bohinj, ki ga štejemo za krono vseh jugoslovenskih prirodnih krasot, je bil še pred tremi desetletji svetlo skoro popolnoma neznan. Šele alpska železnica, otvorjena l. 1906, je zvezala ta divni kotiček sveta z ostalim svetom in prikazala strmecim prvim gostom, a za njimi tisočim v toku let, kje skriva naroda svoj najresnejši, obenem pa najprijetnejši obraz, kje se druži v naravi ljubkost z veličastnostjo. Slovenska ščica je postala nenakrat od nešteti snubcev oblegana devojka, ki pa si je izbrala za ženina domač slovenski svet in mu ostala zvesta, čeprav so se ji že vsiljevali nadležni tučci. To pa tudi ni bilo drugače mogoče, saj je to pravadna slovenska, slovenska in jugoslovenska zemlja, kjer je živel na svoji zemlji slovenski in jugoslovenski človek, oratar, lovec in planinec, ki je to zemljo tudi ljubil in jo negoval, kakor jo neguje še danes in jo bo na veke.

Ob vznožju mogočnega Triglava in njegovih bratskih orjakov si je leta 1921 zgradil tudi Sokol svoje gnezdo. Kljub številnim oviram si je Sokol v Bohinjski Bistrici utiral z voljo in ljubeznijo do sokolske ideje svojo spočetka tako trnjevo pot in ta je vodila do uspehov. Vedno večji je bil razmah društva. Že l. 1926 si je zgradilo sokolsko društvo lastni dom, pet let pozneje pa so zamogli vrli bohinjski Sokoli svoj dom že razširili, ki zgraditi gledališki oder ter pridobiti še več src in duš, a tudi delavnih rok in mislečih glav za svojo idejo in poslanstvo. V domu se ni samo telovadilo in pelo, tam se je tudi delalo, poučevalo, vzgajalo. Tam je vznikla in rasla iz mračnih dni v solnelni čas ideja jugoslovenstva, poštvovalnega čistejšega jugoslovenstva, ki naj zajame brez zlih motenj ves naš dober in značenju je naš spas — zaslužen naša narodna bodočnost.

Bohinjski Sokol si je mimo raznih zunanjih uspehov že leta želel priti tudi do svojega prapora. Kljub težkim denarnim prilikam se je zbiralo toliko časa, da je bil dosežen tudi ta uspeh. Žrtvovali so se vsi sokolski bratje in sestre in danes je prišel pomembni dan, ko je zaplapolal med vrstami drugih sokolskih zastav tudi prapor bohinjskega Sokola, da ima društvo tako simbol in vidno sliko sokolske ideje. Bohinjski Sokol pa je tudi pridobil za kuma in kumico novega res prekrasnega prapora, izgotovljenega od priznane naše domače tvrdke Neškuda iz Ljubljane po načrtih akad. slikarja, bohinjskega rojaka g. Val. Hodnika, visoki osebnosti iz naše kraljevske hiše Nj. Vis. kneza Pavla ter kneginjo Olgo.

Bakljada in podoknica visokima kumoma

Bohinjska Bistrica z vso prelepo okolico se je sinoči razživela v pravcatem entuziazmu. Domala vse hiše so se okrasile z državnimi trobojkami. Narod, domačini kakor gostje, številni letoviščarji, ki so zbirali na vasi. Množica je čedalje bolj naraščala, ob 21. pa je krenila po vasi naokrog sokolska povorka z baklami in lampijonki. Sokoli in Sokolice so bile deloma v krojih, deloma pa v civilu. Za Sokole se je vrstil naraščaj in množice občinstva. Povorka je odkorakala pred vilo kneza Pavla ob jezeru, kjer so pevc priredili podoknico. Zapeli so: »Oj Triglav moj dom!«, »Planinska rožica ter »Iz bratskog zagrijača« tako lepo, da je bila bratskog zagrijača tako lepo, da je bila vzhicena vsa dolina. Knez Pavle, visoki vzhicena vsa dolina. Knez Pavle, visoki kum, je kmalu nato prišel iz vile na travnik pod vilo in se v navzočnosti Nj. Vis. kneginje Olge pevcem in ostalim ljudstvu zahvalil za izkazano počastitev. Pokali so spet topiči, v zrak so švigale rakete, odmeval je od skal in gozdov krepki: Zdravo! nakar je krenila povorka nazaj proti Bohinjski Bistrici.

Današnje prireditve in razvitje prapora

Zgodaj že je bila Bohinjska Bistrica spet pokonci. Vse je hitelo iz hiš in stanovanj na vsr. povsod so se stvarjale množice, ob 8.14 pa so se zgrnle na kolodvoru, kjer so domači Sokoli pričakovali številne gostje iz Ljubljane, Bleda, Kranja, Radovljice, Jesenice ter od drugod. Od premognih strani so prišli Sokoli v krojih in sokolski prijatelji pa tudi letoviščarski gostje. Po sprejemu

je sledila nato na telovadišču skušnja za javno telovadbo, potem pa so se množice razšle, da se spet zberejo na telovadišču ob 11. uri. Sledil je svečani akt razvitja novega, res prelepega prapora. Točno ob 11. se je pripeljal iz svoje vile knez Pavle s kneginjo Olgo ter sinčkom knezom Aleksandrom. Sledil je buren pozdrav vsega občinstva, zlasti pa iz sokolskih vrst, iz vrst dveh čet 1. planinskega polka ter iz vrst gasilstva, ki je tudi prisostvovalo slavuju v krojih in z zastavo. Jeseniška sokolska godba je zaigrala: »Bože pravde«, nato pa sta stopila visoka kuma po prostoru med prapori Sokola Ljubljana I, treh jeseških, Sokola iz Radovljice ter Javornika na pripravljene ter okusno okrašen oder. Spalir so tvorile tudi narodne noše, vse lepe in originalne.

Na odru so se tedaj zbrali tudi sokolski odličniki, prisoten je bil v zastopstvu bana, sreski načelnik dr. Vrečar, komandant 1. planinskega polka g. polkovnik Radović ter drugi. H knezu in kneginji sta takoj stopili mala Sava Verberberjeva in Duša Požarjeva, ki sta visokima kumoma s primernim nagovorom izročila dva krasna cvetna šopka. Visoka kuma je prizor očitno ganil in sta se malima Sokolicama pristrčno zahvalila.

Zatem je pozdravil visoka kuma starosta Sokola v Bohinjski Bistrici br. Mijo Grobeteč, ki je izvajal: »Z največjo radostjo in ponosom je sprejela naša sokolska družina vest, da sta Vaši Visočanstvi blagovolili ustreči naši prošnji ter prevzeti častno vlogo kumstva našemu praporu, simbolu vzvišene sokolske ideje. S tem činom sta Vaši Visočanstvi jasno pokazali, kako visoko cenijo sokolski pokret tudi člani našega vzvišenega kraljevskega doma. Kot staršina in najstarejši član bohinjsko-bistriškega Sokola si štejemo v najprijetnejšo čast in dolžnost, najpriznejše pozdraviti Vaši Visočanstvi kot kuma in se zahvaliti za nam izkazano čast in naklonjenost. Ob tej slovesni priliki obljubljam, da bo bohinjski Sokol tudi v bodoče, kakor doslej povsod in na vsakem mestu pokazal in dokazal, da je vreden časti, ki sta mu jo izkazali Vaši Visočanstvi. V znak ljubezni in vdanosti do vzvišenega kraljevskega doma ključem visokorodnima kumoma in vsemu vzvišenemu kraljevskemu domu najiskrenejši: Zdravo! Pozdrav je zaoril širom prostora iz sokolskih, kakor iz vrst množice.

Spet je zaigrala godba Bože pravde, nakar je br. starosta govoril primeren govor na sokolske vrste in je pri tej priliki pozdravil tudi vse goste, zlasti zastopnika SKJ saveznega ekonomu br. Zivkovića, zastopnika bana dr. Vrečarja ter druge. Godba je zaigrala nato sokolsko koračnico. Starosta je nato spet — obrnjen proti kumoma — spregovoril: »Vaši Visočanstvi štejemo si v najvišjo čast, da zamorem izročiti to našo svetinjo v roki Vaših Visočanstev z najvednejšo prošnjo, da blagovolite prapor razviti v trajen spomin in opomin naši sokolski družini.

Visoka kuma sta nato razvila prekrasn prapor z napisom: Sokol Boh. Bistrica in pripela nanj krasna sinja trakova s kraljevskimi emblemi ter napisom: Pavle—Olga. Starosta je nato izročil prapor poročniku br. Tomaju Godcu, ki je po nagovoru staroste odgovoril, da bo prapor zvesto čval na slavo Sokolstva, naroda in prevzvišenega vladarja. Po razvitju prapora je imel krasen nagovor na zbrane zastopnik bana dr. Vrečar, ki je izrekal tudi lepe čestitke, za njim je govoril zastopnik SKJ br. Zivkovič, nato pa je govoril krepak in smiseln govor br. Jaka Spicar kot zastopnik Kranjske sokolske župe.

Prapori so se pred tem že naklonili novemu tovarišu, nakar je sledil razhod.

Visoka kuma sta ostala še precej časa v krogu sokolskih odličnikov in se prijazno pogovarjala z vsemi. Nj. Visoč. knez Pavle je izjavil svojo radost nad lepo uspehim slavljen in dal znova dokaz Bohinjcem s tem, da je omenil, da je postal prvi Bohinjec, saj se mudi vsako leto najdalje med njimi. Visoka kuma sta se nato vpisala v spominsko knjigo domačega društva, prav tako tudi mali knez Aleksander. Na česti je sledil nato mimohod Sokolstva in vojaštva, nakar je bila dopoldanska svečanost zaključena. Popoldne se je vršila na telovadišču lepo uspešna javna telovadba, ki so jo izvajali domači telovadci in vrste z Jesenic, Kranja in Ljubljane. Dopoldne so se poklonile sokolske vrste tudi spominu sokolskega prvaka pokojnega Antona Maleja, ki počiva na bohinjsko-bistriškem kopaljšču.

Panika na newyorški borzi

Neznanci so vrgli plinske bombe v napravo za zračenje in na ta način okužili vso palačo, kar je povzročilo paniko

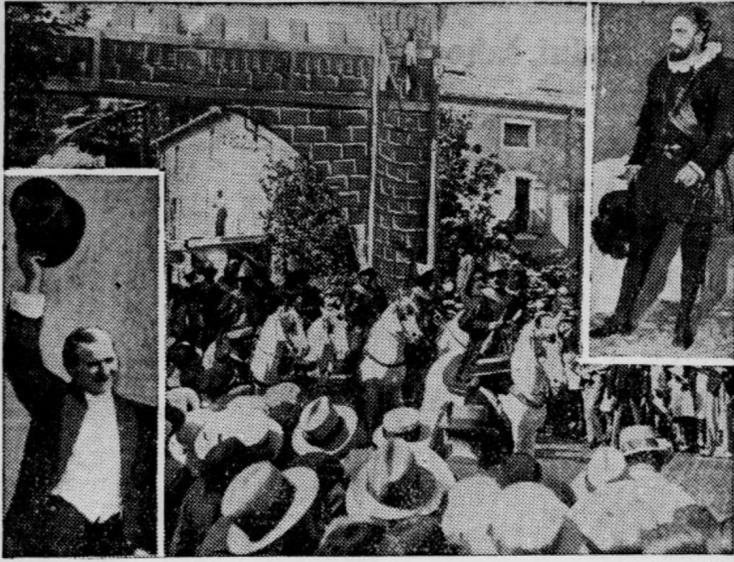
Newyork, 6. avgusta. r. Tukajšnje efektivno borzo so morali včeraj takoj po otvoritvi nenadoma zapreti. Komaj so se začeli posli, se je začel širiti po vseh prostorih dušljiv amonijakov plin. Nenadoma je zadonel klic: Plinski napadi! Kakor brezglavi so začeli ljudje drveti proti izhodu. Smrad po amonijaku se je vedno bolj širil in v vsej palači je nastala nepopisna panika. V smrtnem strahu so nekateri skakali skozi okna, tako da se je okrog 20 oseb hudo poškodovalo. Pri izhodu je bila taka gnječa, da so ljudje skakali drug čez drugega in jih je bilo nekaj pojojenih. Nenavaden beg iz borze

je izzval tudi na trgu pred borzo in v sosednih ulicah veliko pozornost in kmalu se je zbralo okrog borze in v sosednih ulicah toliko ljudi, da so morali ustaviti ves promet. Na pomoč so prišli gasilci s plinskimi maskami, ki so preiskali vso palačo, ki ima 24 nadstropij. Po dolgotrajnem preiskovanju so naposled ugotovili, da je nekdo vrgel več bomb za solzenje v napravo za zračenje, zaradi česar se je plin naglo razširil po vsem podzemlju. Po temeljitem zračenju je bila vsaka naravnost odstranjena. Za storilci privedu je sedaj policija.

40-urni delovni teden pri državnih dobavah v ČSR

DOGODKI PO ŠIRNEM SVETU

Štiristoletnica osvoboditelja Holandske

V prisotnosti francoskega ministrskega predsednika Daladiera (na levi) so bile v Oranču velike svečanosti na čast osvoboditelju Holandske. Na desni neki gledališki igralec z masko Viljema Oranskega

Tatvine po naročilu

Policijske oblasti v Buenos Airesu so nedavno izsledile izredno rafinirano tatvinsko zadrugo, ki je kradla avtomobile. Zadruga, ki je pred leti hranila nakradena vozila v garažah in jih polagoma prodajala interesentom, je videla, da gre ta kupčija prepočasno od rok, zato je uvedla moderne metode.

Tatovi so si napravili kartoteko vseh avtomobilov in njihovih lastnikov ter so prodajali avtomobile, še preden so bili v njih lasti. Kadar si je kupec zaželel kakšno vozilo, se je oglašil pri njih, izrazil svoje želje in v najkrajšem času je imel vozilo v svoji garaži.

Tatove so izsledili po nenavadnem naključju. Nekega dne je prišel k vodji organizacije moški, ki je zahteval takšen in takšen avtomobil.

Vodja avtomobilskih tatov je pregledal kartoteko, izjavil, da ima vozilo na razpolago in ga je v nekaj urah res ukradel lastniku. Imel pa je smolo, kajti avto je bil last brata moža, ki ga je kupil od avtomobilskih tatov. Tako je prišla tavnina na dan in organizirani tolpi je zmanjkalo tal za nadaljnje podvige.

Policisti kot fotografi

Del londonske policije je opremljen s foto-frafskimi kamerami za posnetek dejanskega stanja na licu mesta

Z lokom in puščico

V Ranelaghu (na Angleškem) se je pričela mednarodna tekma v lokostrelstvu

Trije vlečejo en zob

Britski muzej v Londonu si je nabavil velikianski okel, čigar prenos je vzbudil v mestu veliko pozornost

Ljubitelji lokvanja (*Nymphaea alba*) opozarjajo na jarek na levi strani Ljubljaniče malo niže mesta, kjer se Borovniška snide z Ljubljaničo. Za časa poplavlja se napolni ta jarek, ki ga imenujemo Staro Ljubljaničo, z vodo. Tam, kjer menja smer proti vodu je pokrit nekih 300 korakov z okroglimi, ploščatimi, deloma rdečimi listi in s snežnobelimi cveti lokvanja. V tem jarku so tudi rmanec, neka vrsta ludvigije, slohar in druge vodne rastline, ki se v črni zemlji tega jarka posebno lepo razvijajo. Poleg pupkov, hroščev in vsakovrstnih žuželk je tudi mnogo polzev poštarjev in mlakarjev, ki služijo tamošnjim činkljam za hrano. Beli lokvanji so tudi v treh bajerjih pri vasi Bistri, kjer izvira na vznožju Ljubljanskega vrha zelenomodra, hitra Bistra. Akvaristom in ljubiteljem vodnih živalic in rastlin, ki imajo kolesa, se izleti v daljšo okolico izplačajo, zlasti k vodam v smeri proti Vrhniki in Krimu, kjer sta vodna favna in flora najštevilneje zastopani. Posebno mnogo nudi akvaristom borovniško-vrhnjska kotlina s svojimi jarki, potoki in bajerji. O. S.

Vremenski pregled

Vremenski značaj se je ob zaključku julija nekoliko spremenil. Pred vsem se je doba vročine prekinila in zavladalo je celo prav hladno vreme, kakor za začetek avgusta pač ni primerno.

Uvod v spremembo je prinesel vremenski preobrat prejšnje nedelje. Povzročila ga je velika depresija, ki je šla mimo nas; njeno središče je potovalo sicer daleč na severu čez Skandinavijo, toda njen vremenski vpliv je segal na jug še tja do Sredozemskega morja, kjer se je nad severnim Jadrantom razvila celo majhna stranska depresija, ki je močno vplivala na naše vreme ter učinek vremenskega preobrata še povečala. Hladne zračne mase, ki so v zapadnem sektorju glavne depresije prodrale čez srednjo Evropo v smeri od severozapada, so se kakor klin zagodile pod tople in silno z vlago napolnjene južne zračne plasti, jih odpravile od tal ter ohlajalo, kar je povzročilo silne padavine, po večini združene s hudimi nevihtami. A Avstriji so neurja nastala že v soboto popoldne, na zapadnem Koroskem v nedeljo zgodaj zjutraj in malo pozneje, v toku dopoldneva na zgornjem Gorenjskem, v Ljubljani okrog popoldne, v Mariboru šele popoldne. Vremenski preobrat je potoval po državi proti jugovzhodu, čez Hrvaško v Bosno, kjer se je zdvil zvečer, a notranjost na jugu še kasneje, Skopje na pr. šele v ponedeljek okrog 11. dopoldne. Domala povsod so bili zelo hudi nalivi.

Kakor običajno se je za odhajajočo depresijo zračni tlak dvignil v vsem območju čez zapadno in srednjo Evropo prodirlega hladnega zraka, dosepelega iznad severnega Atlantskega oceana; razvil se je prostran anticiklon, naslanjajoč se proti jugozapadu na azorski maksimum. Naklonil nam je lepo solčno, dasi nekoliko hladnejše vreme v ponedeljek in torek. Toda nad Atlantskim oceanom se je bila ta čas razvila nova depresija, ki je drvela naglo čez Škotsko in Dansko ter Poljsko na vzhod; segajoč s svojim vplivom seveda tudi čez naše kraje. Na svojem potu je puhnila na jug nove mase hladnejšega zraka od severozapada; naše kraje so dosegle od torika na sredo ter povzročile iznova dež in nevihte, ponekod celo hujše uime. Nato se je višji zračni tlak znova razprostrl od jugozapada v srednjo Evropo, toda zadovoljujočega vremenskega zboljšanja nam ni prinesel. Zakaj nad Jadranskim morjem se je sedaj stvorila nova stranska depresija, se sredi tedna celo ojačila ter potegnila nase hladni zrak s kopnega; nad Sredozemskim morjem je ostal zračni tlak nizek. Tako se je v našem Primorju pojavila burja, kar za začetek avgusta pač ni vsakdanji pojav, a tudi pri nas je zavladalo kar hladno, nekako jesensko vreme.

Kakor naši kraji, je dobila tudi vsa ostala srednja in zapadna Evropa prav hladne dneve, pač vsi oni predeli, kamor je segla hladna zračna poplava od severa. Zasegla je kasneje tudi Rusijo, zlasti severni in osrednji del. Ker pa se anticiklon širi proti vzhodu, pač ni dvoma, da se vročina in kratkem obnovi tudi pri nas, kakor se je že v zapadni Evropi. Depresije, ki se je nanovo pojavila daleč tam nad Atlantskim oceanom, še ne bo tako kmalu v našo bližino.

Priznanje dveh požigalcev

Približno pred mesecem dni se je posrečilo policijskim oblastim v Inomestu prijeli dva individuija, Franca Bachlerja in Alojza Lechnerja, ki sta leto in dan ustrahovala prebivalce Hopfengartna s tem, da sta požigala njih domove. Po njuni aretaciji in zasliševanju so prijeli orožniki še 26letnega pomožnega delavca Antona Clementija.

Ti trije požigalci, ki so bili strah in trepet Tirolske, so izvršili tudi tri umore, dva zločina pa se jim nista posrečila. 30. septembra 1930. sta umorila Lechner in Clementi slugo Kruckenhauserja z namenom, da bi ga oropala. Imela pa sta smolo, kajti pri žrtvi nista našla nobenega denarja. V oktobru 1931 so našli gasilci v nekem skednju napol zogleleno truplo tvorniške delavke Barbare Stöckl. Ta ženska je bila Clementijeva ljubica in ker je pričakovala poroda, jo je zverinski zapeljivac zadelil ter truplo sezgal. Letos spomladi so vsi trije banditi umorili kmeta Achreiner-

ja in vrgli njegovo truplo v pepel, kjer so ga pozneje našli. Bachler in Clementi sta tudi priznala, da sta snovala še druge umore, da bi si na ta način preskrbela denar. Ko je prebivalstvo slišalo, da so požigalci v rokah pravice, si je globoko oddahnilo, ker bo zdaj vsaj varnejše v pogledu lastnega življenja in imetja.

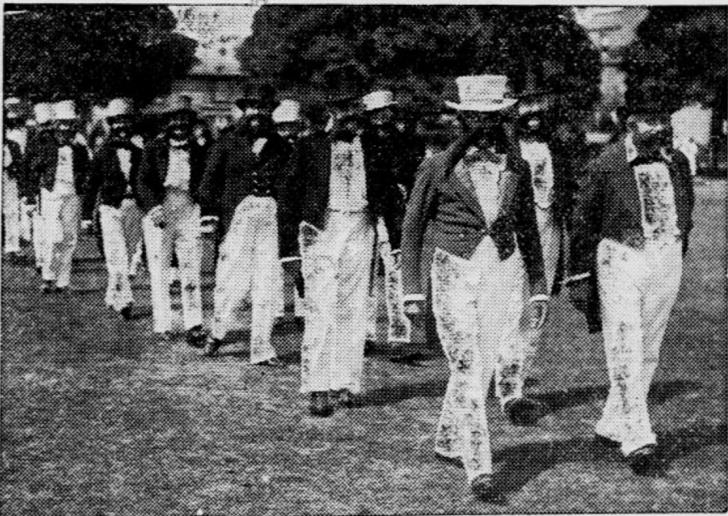
Korupcijska postavka

V departementu Yonne (Francija) so pri pregledovanju proračuna odkrili, da je bila že 20 let v proračunu letna podpora 10.000 frankov za gradnjo železniške zveze Jogny—Villeneuve, ki se sploh nikoli ni gradila. Postavka se je kljub temu vsako leto redno izplačala ter ima departament zaradi tega nad 1 milijon frankov skupne škode.

Ekskomunikacija katoliškega profesorja

Znanega profesorja za katoliško zgodovino na strasbourški univerzi Altarica je papež ekskomuniciral zaradi njegovih del, ki izpričujejo po sodbi rimskih teologov tendenco proti hierarhiji katoliške cerkve.

Nenavadna sportna prireditev

Na Angleškem so priredili sportno slavnost, na kateri so igrali cricket resni možje s cilindri in bradami

Ponedeljkovske

Blagorodje, stric Boltežar jih pri čaši rujnega, svojim bratcem iz rokava stresa

»Vrag naj me vzame, sinko, če ti ostane to nepoplačano.« Nazarensko sirensko mi je tale blago doneč in mnogo obetajoč refren nenehoma v ušesih brnel.

Ne, da bi dotičnemu skrivnostnemu bitju, ki je to reklamno obljubo spustilo v svet, ne verjel — o ne, kaj takega bi si res ne bil usodil — ampak...

Vam vsem, gospoda moja, je dobro znano, da nisem bogve kako na denar. Zanimalo me je pa vendarle — kdo bi mi zameril — na kak način mi ne »ostane to nepoplačano« in v kateri valuti, hudimarja!

Kajti prišle so mi pozneje — o tistem starčku, ki sem ga bil gotove smrti rešil — marsikatero, kaj čudne podrobnosti na uho. Nemški Poljak, da je bil mož; pa mu je bila po nesreči hiša zgorela, s hlevom in kozolcem vred in že je bil na planem. Nekakšen autohtonski instinkt najbrže ga je gnal, da si je hotel novo hišo sezidati. Toda rajhskancler von Bismarck je bil drugega mnenja. »Ne boš bratec«, je zarenčal rajhskancler: »Hlev za svinje, ne rečem, tudi kozolec za pšenico, ajdo, rž in drugo klasje si na naših tleh lahko postaviš, toda ti osebno (osebno) v deželi naši — ne boš več zgage delal!«

V blisk strašan se mu spremenil je pogled in treščilo vprašanje je iz njega: »Kdo, človek, vprašam te, ti je spodenel tla?... E, Bog, naš Bog pravičen je, moj dragi...«

Tako je mož prišel ob svojo last. Kaj hočete, paragraf je paragraf, Bismarck pa prva in zadnja instanca. In Herr Otto von Bismarck je bil en strrrrumen gospod.

Ali naš nemški Poljak je bil po vseh pravilih ekspropriiran. To se pravi: bil je uradno razlaščen in vse njegove takozvane lastninske pravice so ugasnile, ali po domače, šle so rakom žvižgat.

Doznavi vse te žalostne novice in spoznavši neenako moč v borbi, se mož kaj naglo od svoje uničene domačije poslovil.

Poslovi se tudi od svinjaka, svinj in drugih štirinogatih živali rekoč: »Oj zbogom, svinje in prešiči, morda vidimo se še kdaj...« ter odrine s Prusovskega k svojim rojakom na Poljsko.

Na žalost — prepozno. Že so mu strupeni vampirji izsesali toliko življenjskih sokov, da je omagal sredi poti! Da ni bilo tedaj mene — altruista — bedne smrti bi bil poginil, siromak.

Jaz pa sem odlejel preganjan človek, bridka mi usoda. Noč in

dan, od jutra do večera, zapeljive sirene se mi zajedajo v srce...

»Vrag naj me vzame, sinko, če ti ostane to nepoplačano!«

Ne mislite — poudarjam še enkrat — gospoda moja, da v to skrivnostno bitje ne verujem; ali včasih vendarle nanese tako, da se nehote vprašam: »Kateri je prav za prav tisti forum, ki bo o teh mojih zaslugah — o katerih sicer ne vodim računa — prav za prav odločal? Katera konferenca — ženevska, londonska, rapalska ali katera — bo razglabljala o nezasuženi moji nagradi? Katera pogodba ali kateri traktat, vprašam vas, bo prav za prav fiksiral vsoto, ki naj se mi za moje mimogrede opravljeno človekoljubje izplača? In ko bo enkrat številka določena, katera neskrahirana banka mi jo bo izplačala, tri sto tisoč zelenih?!«

»Difficile est satiram non scribere« je baje ob neki priliki dejal prosluli rimski meščan, gospod Juvenal. In prav je imel: Težko je, spričo tolikih traparij v tej predrti familiji, ki se človeštvo imenuje, resen ostati.

Vendar kljub vsemu, gospoda moja: »Kvišku srca!« »Sursum corda!« —, kakor se latinski pravi... In ne pozabimo: »Čez sedem let, vse prav pride.«

S to mislijo sem, prišedši — kakor vam je znano — z energičnim ukrepom do svojega konjička, smotno prodiral proti severu.

Odslej je šlo vse lepo in gladko do Rusovskega, kjer pa potovanje v konjskem sedlu, zlasti pozimi, ni baš v modi. Ker pa je že od nekdanj mojega geslo, da se držim. Če le mogoče, vsakokratnih udomačenih običajev in navad, sem tudi v tem primeru ostal zvest samemu sebi ter vzel majhne enovprežne dirkalne sanke in jo v najboljšem raz-

položenju urezal naravnost proti Petrogradu — oziroma po novejšem zemljevidu, Ljeningradu, po današnjem morda že Pavlogradu.

Zdaj ne morem več natanko reči ali je bilo na Estonskem ali na Letonskem, tega pa se dobro spominjam, da je bilo tam sredi strašnega gozda, ko zapazim za seboj velikanskega, groznega volka, ki jo briše z vso požrešnostjo zimske lakote za mano. Jasno, da me je kaj hitro dotekel in je bilo kratkoma izključeno, da bi mu mogel ubežati. Kaj storiti? Kar mehanično sem se zleknil navzdol po vozu, liki ploskev. In tak vodoraven mož preputim konju popolno svobodo; njemu in sebi v prid. Kar sem sicer slutil, a sem si komaj drznil upati in pričakovati, to se je že tisti hip zgodilo. Požrešni volk, naju dohiteviš, se za mojo malenkost sploh niti zmenil ni, marveč je divje planil kar preko mene na konja. Na en mah odtrga in požre cel zadnji del ubogega živinčeta, ki jo je od strahu in zavoljo strašnih bolečin začelo seveda le še hitreje pobirati. Ko sem se bil na tako izreden način izognil najhujši nevarnosti, sem čisto skrivaj dvignil glavo in poškili na vprego ter z grozo opazil, da se je volk ves, kakor je dolg in širok, zajedel v ubogega konja. Komaj pa se je takole prijetno zagodil v kosti nedolžne živali, sem prišel k sapi jaz ter začel na vso moč udrihati z bičem po njegovem grešnem kožu. Tak nepričakovan napad je v udobnem ležišču se nahajajočemu povzročil nemalo strahu. Gnalo ga je z vso silo naprej, okostje mrtvega konja se je zgrudilo na tla in glej: namesto njega je tičal v komatu in sploh v vsej vpregi požrešni, samogoltni volk... Jaz s svoje strani seveda tudi nisem nehal udrihati in tako sva privihrala, v polnem diru zdrava in dobro ohranjena — v nemalo začudenje naju obeh in mnogobrojnih radovednih gledalcev — naravnost v Petrograd, glavno mesto velike ruske države.

Nikar se, gospoda moja, ne bojte, da vas bom sedaj morda dolgočasil s pripovedovanjem o ustavi, umetninah, znanostih in drugih čudnih tega veličastnega ruskega vele mesta; tudi vas ne bom moril z naštevanjem malenkostnih intrig ter smešnih družabnih dogodivščin, ki se tičejo takozvanega bontona, kateri na priliko določa in zahteva, da sprejmi gospodinja vselej vsakega gosta z žganjem in soljo, poleg tega ga pa še pošteno ocmokaj. Ne, ne, rajši uporabim vašo cenjeno pozornost za višje in plemenitejše stvari. Na primer za konje in pse, katerih prijatelj sem bil že od nekdanj. Nadalje za lisice, medvede, volkove ter drugo zverjad, ki jo je na Rusovskem več nego v katerikoli drugi deželi tega sveta. In končno rajši rečem katero o raznih divjih plesih, zabavah in lovskih junaštvih, ki so vsekakor in brez vsakega dvoma več vredni, kakor malo pesnevske grščine ali latinščine in bolj dičijo moža moje sorte, kakor vsa tista salonska nališpanost in frizerska umetnost.

Sportna nedelja

Jugoslavija premaga v nadmočni igri čehoslovaško

Kljub tesnemu rezultatu so jugoslovnski nogometaši v prepričevalnem stilu porazili močno češkoslovaško reprezentanco - V nacionalni ligi je BASK Vojvodina odnesel dve točki.

Zagreb, 6. avgusta. Jugoslovenski nogomet je danes izvojeval lep uspeh s tem, da je, čeprav je rezultat tesen, v prepričevalnem stilu premagal nogometno reprezentanco češkoslovaške republike. Ta uspeh, ki kaže velik napredek jugoslovenskega nogometnega sporta, bo gotovo odjeknil v vsem sportnem svetu, ne samo doma, temveč tudi v inozemstvu.

Jugoslavija : Čehoslovaška 2:1 (0:0)

Za tekmo je vladalo izredno zanimanje ter je bilo igrišče Concordie že ob 16. uri popolnoma zasedeno. Tekmo je gledalo nad 8000 oseb. Med drugimi sta bila prisotna tudi podban dr. Hadži in komandant armije general Matić itd.

Dunajskemu sodniku g. Beranku sta se mostvi javili v naslednjih postavah: Jugoslavija: Glaser, Bivec, Tošij, Arsenijević, Gayer, Marušić, Tirnanić, B. Marjanović, Kodrnja, Kragić, Kokotović. Čehoslovaška: Planička, Burger, Čtíroky, Madelon, Čambal, Krčil, Junek, Kočíš, Nejedly, Hes, Puč.

Jugoslovni so pokazali izredno lepo kombinacijsko igro ter so bili že v prvem polčasu, ki je ostal brez gola, v veliki premoči. Jugoslovni so zlasti v tehničnem pogledu nadkriljevali Čehoslovake, ki so igrali zelo ostro. Najboljši igrači domačih je bil Marušić, od gostov pa vratar Planička. Že prvi polčas bi moral po poteku igre končati z 2:0 za Jugoslovijo.

Vodstvo so dosegli Čehoslovaki v 9. min. drugega polčasa. Gol je zabil Nejedly. Izenačil je v 25. min. Kragić, ki je streljal

iz zelo težke pozicije. Zmagonosni gol je v 32. min. zabil Kodrnja.

Savezni kapetan inž. Veljković je dal vašemu dopisniku naslednjo izjavo: Naše moštvo je bilo za razred boljše. Rezultat 2:1 nikakor ne odgovarja poteku igre. Naši so bili najmanj za 80 odstotkov v premoči. Realen rezultat bi se moral glasiti 4:1 za nas. Izenadili so nas Čehoslovaki, ki so igrali precej ostro. Z našimi igralci sem popolnoma zadovoljen. Vsi so igrali požrtvovalno, lepo in koristno. Sodnik Beranek je izjavil, da je zmaga Jugoslovenov popolnoma zaslužena.

BASK : Vojvodina 3:1 (1:1)

Beograd, 6. avgusta. V nacionalni ligi se je danes odigrala samo ena tekma, in sicer v Beogradu med Baskom in novosađsko Vojvodino. Kakor je bilo pričakovati, je zmagal BASK. S to zmago se je prvenstvena tablica nekoliko izpremenila. BASK je skočil iz 7. na 4. mesto ter je pustil za seboj Hajduk, Primorje in Jugoslovijo ter ostale. Hajduk, Primorje in Jugoslovija so padli vsak za eno mesto. Primorje je sedaj torej na 6. mestu. Tablica izgleda sedaj takole:

BSK	10	6	2	2	29:13	14
Concordia	10	6	1	3	24:10	13
Gradjanski	13	6	1	6	20:21	13
BASK	12	5	2	5	27:25	12
Hajduk	9	5	1	3	15:10	11
Primorje	11	4	3	4	22:23	11
Jugoslovija	8	5	0	3	13:11	10
Hašk	8	3	1	4	10:12	7
Vojvodina	9	2	3	4	10:21	7
Slavija (S)	11	2	2	7	18:31	6
Slavija (O)	9	2	2	5	11:22	6

Ostale nogometne tekme

Ljubljana: Korotan : Zalog 3:1 (2:1). Igra na Korotanovem igrišču je bila lepa in zanimiva. Vratar Zalog si je v prvem polčasu izpahlil roko v ramenu ter ga je rešilni avto prepeljal v bolnico. Poškodba je lahka ter bo vratar že danes zapustil bolnico.

Celje: Zagrebški team : celjski team 7:2 (5:0). 800 gledalcev. Zagrebško moštvo je tvorilo 10 igralcev Concordie in en igralec Haška, ki so člani društva »Merkurs«, ki je danes napravil izlet v Celje. Za Celje so igrali nogometaši SK Celja, Atletikov in moštva 39. pp. Zagrebčani so pokazali lepo tehnično in kombinacijsko igro in so bili večinoma v premoči. Celjski team je igral zelo raztrgano. Sodnik g. Ochs ni zadovoljil.

Cakovce: Cakovečki SK : Hermes (Ljubljana) 2:2 (1:1). Prva kvalifikacijska tekma za vstop v podsavzno ligo. Tekma je bila zelo ostro borba. Občinstvo je nastopilo proti sodniku Dolinarju, ki ni zadovoljil ter večkrat vdirlo na igrišče. Le s težavo se je vzpostavil red.

Dunaj: Austria : Landstrasser Amateure 4:1, Donau : Rasensportfreunde 6:0. Wina: Libertas (Dunaj) : Makabi 8:2. Budimpešta: Hertha (Dunaj) : Ferencvaros 5:2.

Ploesti: Mestni team Ploesti : Wacker (Dunaj) 5:1

Seja OZKS pri LNP bo drevi ob 20.30 v tajništvo LNP, nebotičnik IV. Vabi se ss. g. Zupan, da pride na sejo.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Drevi ob 20. seja sekcijanskega odbora pri Slamiču.

Jug državni prvak v juniorskem plavanju

Ilirija je morala prepustiti prvenstvo v juniorskem plavanju s 40 točkami razlike dubrovniškemu Jugu - Jadran prvak v juniorskem waterpolu

Split, 6. avgusta. Danes dopoldne se je v nekoliko zamude nadaljevalo juniorsko državno prvenstvo v plavanju. Lani je to prvenstvo imela ljubljanska Ilirija, ki ga pa ji je letos odnesel dubrovniški Jug, ki se je očitno z vso vnemo pripravjal za to tekmovalje. Ilirijanski tekmovalci in tekmovalke so dali danes mnogo slabše čase, kakor večraj. Vzrok za to je v prvi vrsti velika utrujenost in tudi dejstvo, da so bili slabo nastanjeni ter da niso bili zadovoljni s hranjo.

Današnji končni rezultati so bili: 50 m prosto, juniorji: 1. Ciganović (Jug) 27.4, 2. Stocker (Viktorija) 29.2, 3. Čičin Šajn (Jadran) 29.2, 4. Fux (Ilirija), 5. Petrovič (Ilirija), 6. Zicherl (Ilirija). Točke: Jug 13, Viktorija 8, Ilirija 6, Jadran 5.

100 m prosto, juniorke: 1. Grošelj (Ilirija) 1:22.3, 2. Bradač (Ilirija) 1:27.9, 3. Bjelovučić (Jug) 1:31.2, 4. Šiška (Ilirija), 5. Buljič (Viktorija), 6. Pavlovič (Jadran). Točke: Ilirija 30, Jug 18, Viktorija 10, Jadran 6.

100 m hrbtno, juniorji: 1. Ciganović (Jug) 1:18.4, 2. Veramenta (Jug) 1:24.2, 3. Bjelovučić (Jug) 1:24.3, 4. Botić (Jug), 5. Vidović (Jadran), 6. Čičin Šajn (Jadran). Lep uspeh Juga, ki je zasedel prva štiri mesta.

Točke: Jug 49, Ilirija 30, Viktorija 10, Jadran 9.

100 m prsno, juniorke: 1. Bjelič (KSU) 1:38.2, 2. Bier (Viktorija) 1:38.2, 3. Orič (Jug) 1:40.2, 4. Sever (Ilirija), 5. Babinec (Ilirija).

Točke: Jug 52, Ilirija 36, Viktorija 18, KSU 13, Jadran 9.

Stafeta 4x50 m prosto, juniorji: 1. Jug 1:59, 2. Jadran 2:00.1, 3. Ilirija 2:00.2. Iliriji je pokvaril placement Serbec, ki je prepozno startal in slabo plaval. 4. Viktorija, 5. Jadran II, 6. Ilirija II.

Točke: Jug 78, Ilirija 48, Jadran 29, Viktorija 24, KSU 13.

Stafeta 3x100 m mešano, juniorke: 1. Viktorija 4:51, 2. Jug 4:51.4, 3. Ilirija 4:54.8. Grošljeva je plavala zelo slabo, ker je bila utrujena. 4. Jadran, 5. KSU, 6. Jug II.

Točke: Jug 90, Ilirija 58, Viktorija 50, Jadran 35, KSU 17.

Dopolndanski waterpolo: Jug : Viktorija 3 : 0, Jadran : Ilirija 2 : 1. Ilirija je bila enakovredna nasprotnik in je odločilni gol za Jadran padel zaradi nepazljivosti vratarja, ki pa je bil sicer dober.

Popoldanski rezultati: 200 m prosto, juniorji: 1. Ciganović (Jug) 2:28.7, 2. Stocker (Viktorija) 2:34.6, 3. Mihalek (Ilirija) 2:35.5, 4. Fux (Ilirija), 5. Bezjak (Viktorija), 6. Čičin Šajn (Jadran). Točke: Jug 109, Ilirija 66, Viktorija 60, Jadran 36, KSU 17.

50 m prosto, juniorke: 1. Grošelj (Ilirija) 35.2, 2. Bradač (Ilirija) 36.4, 3. Šiška (Ilirija) 36.8, 4. Bjelovučić (Jug), 5. Dvornik (Jadran), 6. Polič (Viktorija). Velik uspeh Ilirije, ki je zasedla prva tri mesta.

Točke: Jug 112, Ilirija 92, Viktorija 61, Jadran 33, KSU 17.

100 m prsno, juniorji: Šrepelj (Concordia) 1:24.2, 2. Orič (Jug) 1:24.5, 3. Matošič (Jadran) 1:25.3, 4. Turkali (Gradjanski, Karlovac), 5. Laškarin (KSU), 6. Hribar (Ilirija).

Točke: Jug 120, Ilirija 93, Viktorija 61, Jadran 43, KSU 19, Concordia 13, Gradjanski 3.

100 m hrbtno, juniorke: 1. Bjelovučić (Jug) 1:39, 2. Bradač (Ilirija) 1:39.5, 3. Topič (Viktorija), 4. Grisogono (Jadran), 5. Ozimič (Ilirija), 6. Kuzmanič (Jadran).

Točke: Jug 133, Ilirija 103, Viktorija 66,

Jadran 47, KSU 19, Concordia 13, Gradjanski 3.

Stafeta 3x100 m mešano, juniorji: 1. Jug 3:53.5 (Ciganović je plaval 100 m prosto 1:03.4), 2. Jadran 4:01.8, 3. Ilirija 4:04.2 (Fux je plaval 100 m prosto 1:07), 4. Jug II, 5. KSU, 6. Viktorija.

Točke: Jug 163, Ilirija 113, Viktorija 68, Jadran 63, KSU 23, Concordia 13, Gradjanski 3.

Stafeta 4x50 prosto, juniorke: 1. Jadran I. 2:34.2, 2. Ilirija 2:34.3 (Grošljeva

Lahkoatletska zmaga Ljubljane nad Gradcem

Ljubljanski lahkoatletci so s 73:71 porazili reprezentante Gradca - Jugoslovnski rekord v stafeti 4x800 m

Včeraj se je na igrišču Ilirije nadaljeval lahkoatletski dvomatch med reprezentanca Gradca in Ljubljane. Tekmovanju je prisostvoval v imenu avstrijskega konzulata g. Stradner.

Včerajšnji rezultati so bili naslednji: Tek 100 m: 1. Kovacič (L) 11.2, 2. Zupančič N. (L) 11.7, 3. Oberbauer (G) 11.9, 4. Glaser (G) 12.

Točke: Ljubljana 8, Gradec 1; skupno stanje: Ljubljana 43, Gradec 38.

Kovacič zmaga v sigurnem stilu. Namesto prvotno določenega Gradčana Tammele, ki se je na nogi nekoliko poškodoval, je startal Oberbauer.

Tek 1500 m: 1. Krevs (L) 4:15.6, 2. Friebe (G) 4:24.6, 3. Margreiter (G) 4:28, 4. Goršek (L) 4:30.

Točke: Ljubljana 5, Gradec 4; skupno stanje: Ljubljana 48, Gradec 42.

Krevs je tekel v odlični formi ter bi ob nekoliko boljsem tekalšču mogoče rušil dosedanj rekord. Pripomniti pa je treba, da ga je Goršek taktično dobro podpiral.

Met kroglice: 1. Kamputsch (G) 13.50, 2. Schwarz (G) 13.19, 3. Jeglič (L) 12.31, 4. Stepišnik (L) 12.28.

Točke: Gradec 8, Ljubljana 1; skupno stanje: Gradec 50, Ljubljana 49.

Gradčan Kamputsch se odlikuje z izredno lepo tehniko.

Tek 400 m: 1. Drechsler (G) 53.8, 2. Zupančič (L) 54, 3. Zorga A. (L) 54.8, 4. Sienkiewicz (G) 56.2.

Točke: Gradec 5, Ljubljana 4; skupno stanje: Gradec 55, Ljubljana 53.

Ostra borba med Drechslerjem in Zupančičem.

Skok ob palci: 1. Schöber (G) 3.40, 2. Gregorka (L) 3.30, 3. Fontane (G) 3.10, 4. Zupančič (L) 2.80.

Točke: Gradec 6, Ljubljana 3; skupno stanje: Gradec 61, Ljubljana 56.

Met kladiva: 1. Zupan (L) 41.91, 2. Stepišnik (L) 34.80, 3. Alpassy (G) 31.65, 4. Schwarz (G) 26.18.

Točke: Ljubljana 8, Gradec 1; skupno stanje: Ljubljana 64, Gradec 62.

Gradčani v tej disciplini niso resni konkurenti Ljubljancem.

Tek 10.000 m: 1. Pöltzl (G) 34:58.6, 2. Starman (L) 35:06.4, 3. Roveda (G) 37:00.2, 4. Sporn (L) 37:02.4.

Točke: Gradec 6, Ljubljana 3; skupno stanje: Gradec 68, Ljubljana 67.

Ostra borba za mesta med prvima dvema in med poslednjima dvema, ki sta sledila prvemu paru v razdalji podruglega kroga. Obe borbi sta odločila Gradčana v svojo korist. Zelo dober je Starmanov rezultat.

Stafeta 4x800 m: 1. Ljubljana (Gaberšek, Zorga F., Zorga A., Krevs) 8:31.8,

odpovedala zaradi absolutne izčrpanosti), 3. KSU, 4. Viktorija, 5. Jug, 6. Jadran II. Ilirija je plavala v postavi Tavčar, Lavrenčič, Bradač, Grošelj.

Končni placement v juniorskem plavanju 1. Jug 169 točk, 2. Ilirija 129, 3. Jadran 91, 4. Viktorija 74, 5. KSU 55, 6. Concordia 13, 7. Gradjanski 3.

Popoldanski waterpolo: Jadran : Viktorija 4:1.

Končni placement v juniorskem waterpolu 1. Jadran 6 točk, 2. Jug 4, 3. Ilirija 2, 4. Viktorija 0.

Jug je vložil proti waterpolu tekmovalni protest ter bo zadnjo besedo o tem vprašanju imel savez.

Sedanje stanje za Petrinovičev pokal: 1. Jadran 62 točk, 2. Ilirija 60, 3. Jug 55 I. t. d.

2. Gradec (Friebe, Margreiter, Walla, Sienkiewicz) 8:52.6.

Točke: Ljubljana 6, Gradec 3. Končno stanje dvomatcha 73:71 za Ljubljano.

Stafeta je bila odločilna za zmago in so jo ljubljanski fantje sigurno dobili. Gaberšek je prinesel približno 15 m naskoka, Zorga F. ga je povišal na 35 m, Zorga A. na 50 in Krevs je prišel na cilj 80 m pred Sienkiewiczem. Publika je zmago in uspeh Ljubljane burno akklamirala. Ker se je ta stafeta pri nas prvič tekla, je smatrati rezultat ljubljanske stafete za jugoslovnski rekord.

Koncem tekmovalja sta se obe moštvi postrojili na igrišču in je vodja graških atletov g. Frieber sen. v imenu svojih atletov čestital ljubljanskim reprezentantom na zmagi in dal izraza upanju, da bo ob revanšni borbi prav tako ostro in sportska, kakor v Ljubljani. Za ljubljansko reprezentanco se je zahvalil g. Danilo Sancin in je tudi izrazil upanje, da bo k letu mogla ljubljanska reprezentanca pokazati za Gradcu napredek jugoslovenske lahkoatletike.

Organizacija dvomatcha je bila dobra. Najstrožje pa je treba ožigostati dejstvo, da je bilo v listih kot predtekma napovedano srečanje med nogometnima moštvoma Ilirija I : Primorje I. Zakaj se ta tekma ni vršila? Javnost docela upravičeno zahteva pojasnila od odgovornih činiteljev.

Preiskava o eksploziji v Brnu

Brno, 6. avgusta. d. Šele včeraj je bila končana reševalna akcija v zvezi z eksplozijo, ki je v Brnu porušila štirinadstropni hotel »Evropas«. Preiskava je potrdila domnevo, da je povzročil eksplozijo uradnik Knopp, ki je pognal hotel v zrak z dinamitom ter da o atentatu ne more biti govora. Ugotovljeno je tudi, da je Knopp nastavljal eksploziva pod svojo posteljo, tako da je njega in otroka dobesedno raztrgalo na drobne koščke. Pri razkopavanju razvalin so našli samo posamezne dele mesa in kosti, ženske roko, del moške in polovico otroške glave, moško nogo in spodnjo čeljust z zobovjem. Našli so tudi Knoppovo denarnico, v kateri je bilo še 130 Kč. Policijska preiskava je dognala, da je Knopp na tako strašen način izvršil samomor zaradi tega, ker so ga sorodniki njegove ljubice silili, naj se žnjo poroči, četudi je brez posla.

Preiskava o eksploziji v Brnu

Brno, 6. avgusta. d. Šele včeraj je bila končana reševalna akcija v zvezi z eksplozijo, ki je v Brnu porušila štirinadstropni hotel »Evropas«. Preiskava je potrdila domnevo, da je povzročil eksplozijo uradnik Knopp, ki je pognal hotel v zrak z dinamitom ter da o atentatu ne more biti govora. Ugotovljeno je tudi, da je Knopp nastavljal eksploziva pod svojo posteljo, tako da je njega in otroka dobesedno raztrgalo na drobne koščke. Pri razkopavanju razvalin so našli samo posamezne dele mesa in kosti, ženske roko, del moške in polovico otroške glave, moško nogo in spodnjo čeljust z zobovjem. Našli so tudi Knoppovo denarnico, v kateri je bilo še 130 Kč. Policijska preiskava je dognala, da je Knopp na tako strašen način izvršil samomor zaradi tega, ker so ga sorodniki njegove ljubice silili, naj se žnjo poroči, četudi je brez posla.

Preiskava o eksploziji v Brnu

Brno, 6. avgusta. d. Šele včeraj je bila končana reševalna akcija v zvezi z eksplozijo, ki je v Brnu porušila štirinadstropni hotel »Evropas«. Preiskava je potrdila domnevo, da je povzročil eksplozijo uradnik Knopp, ki je pognal hotel v zrak z dinamitom ter da o atentatu ne more biti govora. Ugotovljeno je tudi, da je Knopp nastavljal eksploziva pod svojo posteljo, tako da je njega in otroka dobesedno raztrgalo na drobne koščke. Pri razkopavanju razvalin so našli samo posamezne dele mesa in kosti, ženske roko, del moške in polovico otroške glave, moško nogo in spodnjo čeljust z zobovjem. Našli so tudi Knoppovo denarnico, v kateri je bilo še 130 Kč. Policijska preiskava je dognala, da je Knopp na tako strašen način izvršil samomor zaradi tega, ker so ga sorodniki njegove ljubice silili, naj se žnjo poroči, četudi je brez posla.

Preiskava o eksploziji v Brnu

Brno, 6. avgusta. d. Šele včeraj je bila končana reševalna akcija v zvezi z eksplozijo, ki je v Brnu porušila štirinadstropni hotel »Evropas«. Preiskava je potrdila domnevo, da je povzročil eksplozijo uradnik Knopp, ki je pognal hotel v zrak z dinamitom ter da o atentatu ne more biti govora. Ugotovljeno je tudi, da je Knopp nastavljal eksploziva pod svojo posteljo, tako da je njega in otroka dobesedno raztrgalo na drobne koščke. Pri razkopavanju razvalin so našli samo posamezne dele mesa in kosti, ženske roko, del moške in polovico otroške glave, moško nogo in spodnjo čeljust z zobovjem. Našli so tudi Knoppovo denarnico, v kateri je bilo še 130 Kč. Policijska preiskava je dognala, da je Knopp na tako strašen način izvršil samomor zaradi tega, ker so ga sorodniki njegove ljubice silili, naj se žnjo poroči, četudi je brez posla.

Preiskava o eksploziji v Brnu

Brno, 6. avgusta. d. Šele včeraj je bila končana reševalna akcija v zvezi z eksplozijo, ki je v Brnu porušila štirinadstropni hotel »Evropas«. Preiskava je potrdila domnevo, da je povzročil eksplozijo uradnik Knopp, ki je pognal hotel v zrak z dinamitom ter da o atentatu ne more biti govora. Ugotovljeno je tudi, da je Knopp nastavljal eksploziva pod svojo posteljo, tako da je njega in otroka dobesedno raztrgalo na drobne koščke. Pri razkopavanju razvalin so našli samo posamezne dele mesa in kosti, ženske roko, del moške in polovico otroške glave, moško nogo in spodnjo čeljust z zobovjem. Našli so tudi Knoppovo denarnico, v kateri je bilo še 130 Kč. Policijska preiskava je dognala, da je Knopp na tako strašen način izvršil samomor zaradi tega, ker so ga sorodniki njegove ljubice silili, naj se žnjo poroči, četudi je brez posla.

Velike motociklistične tekme na Ljubelju

Siguren favorit Starič je zaradi težkega defekta zasedel drugo mesto - Pri treningu je vozil prog v času 5.14, katero je na tekni Zagrebčan Uroič absolviral v času 5.35 - Dobra organizacija, lep posej.

Nismo se varali, ko smo napovedali, kolikšno zanimanje vlada med motociklisti na eni strani in med ljubitelji motociklističnega sporta na drugi strani za III. to pot jubilejno motociklistično tekmo MK Ilirije. Med tednom smo naglašali, naj si občinstvo, ki si bo ogledalo tekmovalce, že prej omisli vstopnice, da ne bo nepotrebnega oviranja pri poslovanju blagajn. Udeležencev je bilo okoli 6000, kar je za naše razmere zares odlična številka.

Ze pri vezbanju v prejšnjih dneh pred tekmo so mogli oni udeleženci, ki so bili že prej dospeli k Sv. Ani, opaziti, da bo to zares mednarodno tekmovalje, pri katerem se bodo naši morali resno potruditi, če bodo hoteli odnesti zmago. Pomisliti le moramo, da tekmujejo vozači s trofejami svetovnoznanih srednjeevropskih dirkalniš ter da je posej naših, sicer rutiniranih vozačev vse prej ko lahak.

V takem duhu smo čakali nedeljskega tekmovalja.

Ljubeljskim tekmarjem je prisostvovalo veliko število priznanih športnih delavcev. Posetili so tekmo srežki poglavar g. Ogrin poslanec trziški g. Lončar, podžupan Ljubljane g. Jarc, župan mesta Tržiča g. Globočnik, podžupan mesta Kranja g. Holzhaecker, podžupan Tržiča g. Snoj. Od avstrijskega Autokluba do dospeli na Ljubelj g. komercialni svetnik Trenkwitz, major g. Grössl in načelnik avstrijskega Motokluba g. Ebner; izročili so MK Iliriji krasno skulpturo »vozača« k njenemu jubileju, namreč k dvajsetletnici plodnosnega dela.

Od MK Ilirije so bili navzoči gg. Zalokar, predsednik Ilirije Jerman, predsednik motosekcije Ilirije inž. Bloudek. V predsedstvu je bil g. Gorjanc Jakob, kateremu gre zaslug za tako uspešno mednarodno tekmovalje. Na cilju so bili gg. Boškovič, Huber in Kepec od MK Ilirije. Tudi orožništvo je vršilo z vso vnemo svojo službo. G. žand. poročnik Rakiču pojde zaslug za urejene proge. Sanitetni voz je radevolje oddalo v eventualno uporabo MK Ilirije gasilno društvo Kranj. Sanitetno službo je vršil dr. Premrou iz Tržiča.

Ob 10. se je pričela tekma. Udeležilo se je 36 vozačev, ki so vozili solo, oziroma s prikolico. Med temi sta dva vozača vozila na vozovih 250 ccm in 500 oziroma 350 ccm in 500 ccm.

Rezultati so naslednji: Sport-kategorija 250 ccm: 1. Cerič Vinco M. K. Maribor (Puch) 6:17.8, 2. Jelov-

čan Rajko, Ilirija, (BSA) 6:58.4, 3. Stranjsky Edi, Ilirija (Puch) 7:34.4.

Kategorija 350 ccm: 1. Uroič (Motococche) 5:31.8, 2. Hönel Fredy (Hudson) 5:58, 3. Cerič Hinko (Puch) 6:07.4.

Kategorija do 500 ccm: 1. Uroič Anton (Motococche) 5:35, 2. Starič Ludvik (Ariel) 5:41, 3. Wabnig Paul (Rudge) 5:49.

Kategorija do 1000 ccm: 1. Wabnig Paul (Rudge 500) 5:52.4, 2. Maurer Oskar (Standard) 6:19, 3. Hoffmann Josip (Rudge 500) 6:21.

TEDEN DNI FILMA

Nekaj o filmih, ki jih bomo v kratkem videli

V Jakinu dovršujejo te dni film »Ljubezne prispe na cilje. Hermann Thimig, ki igra v tem filmu glavno vlogo, pravi o njej, da jo smatra za svojo doslej najboljšo. Dejanje se odigrava v utici Krausejeve obojitelji, ki jo sestavljajo mati (Margareta Kupferjeva) njena hči Lotta (Lien Deyersova) in strojni ključavničar Viljem Krause (Fritz Kampers). Pri Krausejevih stanuje gospod Robert Fink (Hermann Thimig), ki je zaradi krize popolnoma oboževal in so ga pustili vsi bivši prijatelji na cedilu. Skupno s Krausejevimi osnivača Robert Fink ogromno kokušjerejo in briljantna igla, ki mu je edina preostala od nekdanjega premoženja, naj bi predstavljala osnovno glavnicu.

Dejanje spominja povsem na ljudsko igro. Nič osladnosti in sentimentalnosti ni v njem. Margareta Kupferjeva in Fritz Kampers igraata odlično svoji vlogi.

V Gaselgastegu snema pravkar Franz Seitz zadnje slike »Mož Brandt«, medtem ko je dr. Arnold Frank pravkar dovršil veliki film »Gronlandska SOS, ledena goraa«. V naslednjem filmu gre za usodo znanstvene polarne ekspedicije, podobne znani Nobilovi ekspediciji na severni tečaj. Ekspedicija zalde na ogromno ledeniško goro, ki jo nosi morje neznan usodi naproti. Na klice SOS prihiti znanstvenikom evropska rešilna ekspedicija na pomoč. Leni Riefenstahlova predstavlja pri tem smelo letalko Elly Behnhold. Toda namesto da bi rešila ekspedicijo, mora se sama deliti žalostno usodo ponesrečenecv. Naposled se posreči vendarle vratolomnemu Udetu pristati z letalom na ledeni gori. Toda več naj pove film!

Magda Schneiderjeva

V drugem nadstropju razkošne vile v Wilmersdorfu, znanem berlinskem okraju, prebiva velenadarjena filmska umetnica, ki jo poznamo iz »Ljubimkanja«, iz »Dveh v enem avtu«, iz »Hrepenjeje 202« in iz »Anelizje Dessauske« — Magda Schneiderjeva.

Obdana od duhtečega cvetja preživlja tam po napornem filmskem delu svoje piclo odmerjene poletne počitnice. A tudi tačas ne miruje, temveč razmišlja, kako bi se igralško še bolj izpopolnila, kako bi svojim bodočim veselim vlogam vtila ono dovršenost, ki jo sicer že občudujemo pri njej.

Ne bo trajalo dolgo, pa nas bo s svojo ljubkostjo spet očarala. Lanke in veselo so njene vloge — za opazovalca najlažje, toda koliko neprestanega dela in stanovitega truda polaga Magda vanje, to premore oceniti samo tisti, ki pozna njeno vestnost, pridnost in temeljitost. In to so lastnosti, s katerimi doseže uspehe. Brez dvoma je Magda Schneiderjeva danes ena najbolj simpatičnih ljubimk kinematografske publike.

Film z Marijo Jeritzo

Imamo že lepo število filmov, v katerih nastopajo pevke in pevci svetovnega slovesa. Gitta Alpar, Rihard Tauber, Jan Kiepura, Fjodor Šaljapin in drugi so se nam v filmu že predstavili. Sedaj se bo tej vrsti pridružila nova pevka zvezda — slavna Marija Jeritza. Pridobiti slavno pevko za film ni bilo lahko. Filmski industrijec in generalni direktor Oskar Glück nam to opisuje:

Posrečilo se mi je stopiti v stike z odlično pevko. Povedala mi je, da so ji že opetovano ponudili priliko, da bi nastopila v filmu. Morala pa je zaradi opernih in koncertnih obveznosti in angažmanov pri radiu in pri gramofonskih družbah ponudbo vselej odkloniti. Ameriške turneje, gostovanja po Evropi itd. pevk kratkomalet časovno ne dopuščajo, da bi se mogla udeleževati še pri filmu. Zadnje ponudbo, ki jo je Marija Jeritza odklonila, ji je bil predložil Ernst Lubitsch baš v času, ko je bila pogodbeno vezana na »Metropolitan-opero« v Newyorcu. Pogodba ji je zabranjevala vsakršen istočasni nastop v radiu in filmu.

Kljub temu — pripoveduje Glück — nisem odnehal. In slednjič je Marija Jeritza pristala, da podpisuje, čim ji poteče ameriška pogodba, pri meni kontrakt za film. Igrala bo v njem kajpak glavno vlogo. Dejanje je pisano nalašč zanjo in se deloma odigrava na posestvu umetnice v Unterachu. Ker je pevka še silno vprežena v drugo delo, sva se morala zaenkrat omejiti le na nemško verzijo filma, ki ga bomo snemali večinoma na Dunaju. Francoski in angleški verziji s filmanjem v Londonu pa je bilo treba preložiti na kasnejši čas. Tudi z rokopisom smo imeli težave. Iz ogromnega števila predloženih smo se odločili za onega, ki ga je napisal Hans Sasmann in namenil prvotno prav za prav za izziv. Vsebinsko tvori film resničen dogodek iz ruske revolucije in nosi naslov: »Velika knežinja Aleksandra«. V dejanje, ki je v bi-

stvu tragično, a prepleteno z mnogimi veselimi epizodami, je vnešenih nebroj pesmi in melodij, ki »leže« znameniti pevki.

A muzika? Nu, ime Franca Leharja jamči, da to bo delo tudi glasbenega vidika nenadkrljivo mojstrstvo. Kajti edini Lehar razume kompozitno mednarodno muziko, tako, ki razvema »soljni svet«. In mimogrede omenjeno — Lehar se vedno zaveda, za koga komponira. — Režiser filma je priznani Wilhelm Thiele in njegovo ime jamči za umetniški okus in scenično dovršenost režije. Tudi zasedba filma je prvovrstna. Glavni partner umetnice je Paul Hartmann, a ostale večje vloge so prevzeli Leo Slezak in Szöke Szakall.

Filmanje »Velike knežnje Aleksandre« uspeva naglo. Prepričan sem, da bo ta film zadivil vse obiskovalce kina.

Filmski drobci

V Monakovem so pričeli snemanje filma »Predore po znamenitem istoimenskem romanu. Moške glavne vloge so zasedene z igralci Paulom Hartmanom, Atilo Hörbigerjem in Gustavom Gründgensom, žensko glavno vlogo bo igrala Olly Flintova. Film režira Carl Boese.

Za film »Carjevi« po občeznani opereti so bile angažirane naslednje moči: Martha Eggerthova, Ery Bos, Ida Wüstova, Otto Wallburg, Georg Alexander, Paul Otto, Anton Pointner in Paul Heidemann.

Po romanu Maksa Dreyera »Zrelotni izpit« bodo napravili film »Dorezovajoča mladina« z igralci Hertho Thielejevo, Heinrichom Georgejem in Petrom Vossom.

Kot partner Grete Garbo v njenem naslednjem filmu »Kraljica Kristina« je bil angažiran Lawrence Olivier.

Brigita Helm in Karl Ludwig Diehl bosta igrala glavni vlogi v filmu »Dama v sivem«.

Marianne Hoppejeva, umetnica iz monakovskega komornega gledališča je debitala v pravkar izgotovljenem filmu »Judež iz Tiroskega«. Po velikem uspehu v tem njenem filmu ji je takoj angažirala Ufa za film »Učitelj Uwe Karsten«.

Harry Piel je pričel delati svoj najnovejši film »Moj je ves svet« (Neviden človek hodi po mestu). Vloge v tem filmu so zasedli Harry Piel, Maria Sörensenova, Lissi Arnarjeva in Fritz Odegar.

Lessingovo dramo »Minna von Barnhelm« bodo predelali za film, ki se bo imenovalo »Vojska sreče«. Glavno vlogo bo igrala Karin Hardtova.

V Pragi so začeli priprave za film »Hišice v Gringingu«. Film bo izdelan v nemškem in češkem jeziku. V glavnih vlogah

bomo videli Svetislava Petroviča, Gretl Theimerjevo, Johanno Molssijsjevo, Ferdinanda Harta in druge.

Praska filmska družba »Host« je pričela snemanje filma »Serenada« v treh verzijah. v češkem, nemškem in francoskem jeziku. Za nemško verzijo so angažirani Olga Cehova, Svetislav Petrov. in Ferdinand Hart.

V Budimpešti so začeli priprave za naslednji film Frančiške Gaalove »Skandal v Budimpešti«. Zasedba filma je odlična, in to: Frančiška Gaalova, Paul Hörbiger, Szöke Szakall, Ida Wüstova, Oskar Sima. Režijo vodita Stefan Szekeley in Geza Bolvary.

Ufa dela zdaj na svojem najnovejšem velefilmu s Hansom Albersom »Begnucije«. Dejanje se vrši v letu 1928. za časa vojnih homatij med Pekingom in Charbinom. Vsebinsko nam predstavlja usodo nemških beguncev, izgnanih iz Rusije.

Zunanji posnetki Ufina filma z Brigito Helmo »Lepi dnevi iz Aranjez« so dogotovljeni. Zdjaj se izdelujejo še posnetki v ateljeju in film bo dogotovljen.

Lily Damita bo začela svojega evropskega dopusta v Parizu igrala v nekem francoskem filmu »Dama ob volanu«. Njen partner je Henry Garat.

Gustav Fröhlich je v Parizu dogotovil film »Enkrat v življenju«. Režijo je vodil Max Neufeld. Končni naslov filma je »Lov za milijonom«.

Ramon Novarro je prišel po daljšem bivanju na rivijeri v London ter gostuje v gledališču »Palladinus«. Ramon Novarro se bo, kakor pripoveduje v dobro poučenih krogih, v kratkem poročil, in sicer s filmsko umetnico Myrno Loyevo. Igralka je bila njegova partnerica v filmu »Sin Indije«.

Filmske novice z Dunaja

Prvi zvočni film Alfreda Piccaerjeva. Glavno vlogo v zvočnem filmu »Pustolovščina na Lidu« je prevzel slaviti tenorist dunajske državne opere Alfred Piccaer. Film bo izdelan v dveh verzijah, v nemškem in angleškem jeziku. Boleg tega bodo izdelali od filma še francosko verzijo, v kateri bo pa nastopil v glavni vlogi znameniti pariški tenorist Lucien Muratore. V nemški in angleški verziji bo Piccaerjeva partnerica Nova Gregorjeva. Inszenacija filma je prevzel Richard Osswald, muziko pa sta zložila Haper in Jurman. Zunanje posnetke so pričeli 6. avgusta na Lidu, nate se bo film nadaljeval v dunajskih ateljejih. Nekatere posnetke bodo izdelali kasneje še v Londonu.

»Pomladni zvok« od Fejosa. Clarica du-

najske državne opere Adela Kernova bo prvič sodelovala v zvočnem filmu. Igrala bo glavno vlogo v zvočnem filmu »Pomladni zvoki«, ki bo šel v atelje prihodnje dni pod režijo Paula Fejosa. Film, ki bo po zunanjih posnetkih izdelan v Salzburgu, je nekaka zvršena himna na svetovni sloves dunajskega valčka. Poleg Adela Kernove sodelujejo v filmu še Oskar Karlewis, Szöke Szakall, Ursula Grablejeva in Willi Trenk Trebič. Glasbo bo izdelal Oskar Strauss.

Šest „lepotnih kraljic“

Odklikovalci na londonski razstavi foksterierjev

„Živa pokopana“

Otroci, ki so se kopali v peščenih dunah belgijskega kopališča Ostende, so odkrili v bližini ondnotnega dirkališča premikajočo se žensko truplo, ki je bilo pokrito približno s pol metra visoko plastjo peska. Poklicali so zdravniko, ki so ugotovili, da je bila ženska živa pokopana. Nekdo jo je skušal umoriti in v domnevi, da je že mrtva, jo je zakopal v pesek. Oblasti so prijeli ljubčka nesrečne žrtve in so odredile strogo preiskavo.

MALIOGLASI

Službo dobi

Vaska beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Uradnica

prvoletna samostojna modna, poslovanje samostojna korespondentka, z znanjem slov. in nemškega jezika, je, da daljšo prakso, dob takoj trajno namestitev. Ponudbe s preloženimi sročili in navodili vseh do sedanjih služb pod šifro »Tovarna v Ljubljani« na oglaševalni oddelki »Jutra«.

Korespondentinja

za slovenski in nemški jezik ter stenografijo, 18 letna, P. smernice, poučena z osebno prejemkov in referenc pod šifro »Konsortij« na oglaševalni oddelki »Jutra«.

Natakarico

šedne zunanosti, prijazne in poslušne, s 3000 Din kazive, spretnost, Naelevo poverje oglaševalni oddelki »Jutra«.

Preddelavca

ali podmojstra za tkalnice gumij, prevez (Gummi-bandweber) iše tvorilnice v Jugoslaviji. Prednost imajo oni, ki so se izobrazili v tečajnih šolah in ki so večji izdelovalca gumijastih trakov (Gummi-bänder). Pogniti: Jugoslov. državljani. Pisemne pomenje in navodila vseh do sedanjih zaposlitve na Jugoslov. Zagreb. Jelečičev trg 5, pod znakom »Buducnost«.

Kuharico

zdravo, zanesljivo, zmogneno s večletnimi izkuševati in sobarico

ki je bila tudi več let v družbi hiši, sprejemne v reho odlično hišo. Ponudbe z navodili stariši in do sedanjega službovanja na oglaševalni oddelki »Jutra« pod šifro »Zvesta in zanesljiva«.

Gostil. poslovodjo

ki bi samostojno vodil obrat v veličnastem kralju na Gorenjskem v gostilno, kjer se istočasno 100 do 150. išečem Duplac na oglaševalni oddelki »Jutra« pod šifro »Tridost«.

Službe išče

Vaska beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Absolvent trg. šole

s popolnim znanjem nemške, išeče primerno namestitev. Ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod šifro »Upraborec«.

Pozor, podeželske občine in trušnja!

Tajnik z dolgoletno prakso, ki je obremenjen s tajništvom, bi izvedel tajniške povelje, očitoma po navedli zbornice pošte ali gozdno brezplačno je predloženim stanovanjem za trušnjaško družino. Naslov R. Božič, Celje, Polje 10.

Sivilj. pomočnica

je krojno izobrazila, želi zaposlenje v Celju. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju.

Samostojna modistka

želi mesto s 1. ali 15. septembrom. Naselvo poverje oglaševalni oddelki »Jutra«.

Dekle

stara 14 let, pridna in poslušna, poslovanje samostojna korespondentka, z znanjem slov. in nemškega jezika, je, da daljšo prakso, dob takoj trajno namestitev. Ponudbe s preloženimi sročili in navodili vseh do sedanjih služb pod šifro »Tovarna v Ljubljani« na oglaševalni oddelki »Jutra«.

Prodajalka

pridna in poslušna, dobra manufakturistična, želi zaposlitev na delu ali v mestu. Naselvo v oglaševalni oddelki »Jutra«.

Plačilna natakarica

z večletno prakso in dobriimi izkuševati, veljavne stredni b. o. l. j. s. m. poslovanje, znanje slov. in nemškega jezika, ki razpolaga s kavčico, želi mesto v restavraciji, hotelu ali kakem letovišču. — Ponudbe na podružnici »Jutra« v Celju pod znakom »Vestrensko poštence«.

Iščem službo

za svojo sestro začetnico — najraje k malhujemu otroku. Pisemne ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod šifro »Samo v Ljubljani«.

Ključavničarski pomočnik

polet vojašine, vešč vseh v in stroko spadojilnih del, išeče zaposlenje kot ključavničar, ali pri kakem drugem obratu. Pisemne ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod šifro »Marjiv ključavničar«.

Čedno dekle

zdravo in živahno, išeče mesto v mestu. Naselvo poverje oglaševalni oddelki »Jutra«.

Prodajalka

izkušena v trgovini mehanega blaga, želi premeniti službo takoj ali 15. avgustom. Ponudbe na podružnici »Jutra« v Celju pod znakom »Pridna te postence«.

Klepar. pomočnik

vešč vseh tudi letalstajski del, išeče zaposlitev. Naselvo v oglaševalni oddelki »Jutra«.

Mladno dekle

ki je dovršilo gospodinjstvo šolo, veljavne vseh hišnih del, išeče službo. Naselvo poverje oglaševalni oddelki »Jutra«.

Zasluzek

Kdor išeče zaslužka, plača za vasko besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor udi zaslužka, pa za vasko besedo 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Entlanje 1 m 1 Din

plestanje, mnostva bridgeston, pranje in likanje vezon, ročno vezanje, monogrami, strojno vezanje in predelki najmodernejših vzorcev. Dunajska c. 1a/IV. 153/3

Pokončavanje mrčesa

z 32 let preizkušanim sredstvom, brez strupenih plinov. Stanovanje takoj sopro porabni Miroslav Zvi, Dunajska 1a/IV. 153/3

Nova ideja!

Brezkonkurenčna. Govora zmognim agentom (injem) fiksum in 25 %. — »Cudopere«, Dunajska cesta 36. 23049/3

Prodaj

Oglaševalni zmogaj po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglaševalni socialnega značaja vaska beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Linolej

cca 240 m², svetlozelen, 3 mm debel, D. L. W., v originalni tvorniški ovojnjici, v kosih cca 60 m², zelo poceni prodaja Material trg. d. s. o. z., Ljubljana, Lyubova cesta 3iev. 22700/6

Zlato, srebro, platin

kupuje po najvišjih cenah, kupuje po najvišjih cenah Mariborska rafinerija zlata — Maribor. Orožnava ulica 8. 186/6

Perje

8 Dto kg. goveje, puh, 10 volno in žimo za »madrace najceneje prodaja Srga. Wolfova ul. 12 (dvoršče). 207/3

Otroške vozičke in koleša

kupite dobro in poceni pri S. Rebolj & drug. Vojaške kote 4. 171/6

Lestenec

lep in moderen, za jedilnico, poceni prodam. Naselvo poverje oglaševalni oddelki »Jutra«.

Izredno ugodna prilika!

Po zelo nizki ceni prodam otroški voziček, hrastovo miza (za razpisni), več stolov, umivalnik in orig. Lutovro poč. srednje velike. Naselvo poverje oglaševalni oddelki »Jutra«.

Ordinacijska soba

kompletna, in bakalnicna, medikamenti, instrumenti, knjige in pohištvo ter moderna jedilnica napredne. Cena nizka — tudi predi poznejšemu plačilu. Marija Kolč, Slovenjgradec 39. 22922/6

Otroški voziček

dobro ohranjen, moderen, napredaj. Poizve so v trgovini Rabene, Pokopalska št. 3. Mestec. 22127/6

Kupim

Oglaševalni zmogaj po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglaševalni socialnega značaja vaska beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Roelifflex kamero

6 x 6, dobro ohranjeno kupim. Dopise z navedbo cene na oglaševalni oddelki »Jutra« pod »Kamere«.

Tri traverze

po 7,75 mtr. dolge kupim. Ponudbe s ceno na oglaševalni oddelki »Jutra« pod šifro »Traverze«.

Oljinate sode

žiste in v dobrem stanju kupuje P. Setina, Radec. 22927/7

Sir

četrt-mestni (delavski) potrebujem večje množine za stalno dobavo. Ponudbe z navedbo cene na naslov: I. Benko, Ljubljana, Gajeva 5. 22954/7

Mostovno tehtnico

za težo od 3000 do 5000 kg. rabljeno, vendar brez hibno, kupimo proti plačilu v gotovini. Ponudbe z navedbo najnižje cene na oglaševalni oddelki »Jutra« pod »Tehtnice«.

Les

Vaska beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Hrastov okrogli les

in doge kupuje proti gotovini M. Obrn. Maribor. Loška ulica 15. 23054/15

Bukova drva in trichkeli

kupim. Ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod šifro »Cene«.

Lokali

Vaska beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Lokal za mesarjio

za takoj ali pozneje išeče Ausc. Poljaneka cesta 21, dvoršče. 22828/19

Buffet v Splitu

dobro vpejlan, na naprednejšem prostoru ugodno napredaj. Dopise na oglaševalni oddelki »Jutra« pod šifro »Buffet Parize«.

Trgovino

z mešanim blagom, dobro vpejlan, v industrijskem mestu na Gorenjskem od dam takoj v našem potreben kapital najmanj 60.000 Din. Stanovanje na razpolago. — Ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod »Sigurne plaščice«.

Pohištvo

Vaska beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Za 4400 Din

prodam novo črtnjevo mehanico, politrano aparatko (14 komadov). Višni, mizarstvo, Skofja Loka, kolodvor. 23092/12

Smrekovo spalnico

temno Fodrano, malo rabljeno, poceni prodam. Naselvo poverje oglaševalni oddelki »Jutra«.

Stalna razprodaja

otoman, spanih foteljev, divanov in moderen pri Dolničarju. Topolnica v St. Vidu nad Ljubljano — nasproti cerkve. 23301-12

Zenini in neveste!

Ugrjeje si moderne spalnice in kuhinjske opreme in trdih in m. b. h. k. i. e. v. po najnižjih cenah pri mizer stvu Lidca, Dunajska 36 30 23318/11

Pohištvo

Napredaj ima več različnih spalnih in kuhinjskih oprav po zelo znižanim cenah Josip Kurnik, mizar, Zgoranja Šiška pod hribom. 21288-12

Kapital

Vaska beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Zamenjam vložno knjžico

Celjske posojilnice d. d. v Celju, z vlogo 60.000 Din — enako vlogo Ljudske posojilnice v Celju